

ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

ΚΛΑΔΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

**ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟ
ΣΟΒΑΡΟ & ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΕΓΚΛΗΜΑ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΕΤΟΥΣ 2013**

ΑΘΗΝΑ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2014

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ - ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
ΠΕΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ	4
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	5
ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ	6
ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ	12
ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ.....	21
ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ	27
ΕΚΒΙΑΣΕΙΣ.....	32
ΑΠΑΤΕΣ	35
ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ	38
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ - ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ.....	40
ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ.....	44
ΕΜΠΟΡΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	46

ΠΕΡΙΛΗΨΗ - ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Η Έκθεση για το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα στην Ελλάδα το έτος 2013 παρουσιάζει τις κυριότερες σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες, τις εγκληματικές ομάδες που είχαν εμπλοκή σε αυτές καθώς και τους παράγοντες που επηρέασαν την ανάπτυξη του συγκεκριμένου φαινομένου.

Τα σημαντικότερα ευρήματα που αφορούν τις τάσεις του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος στην Ελλάδα κατά το έτος 2013 συνοψίζονται ως εξής :

- Οι πλέον αναπτυσσόμενες (κύριες) μορφές Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος παραμένουν η Παράνομη Διακίνηση Μεταναστών (μεγαλύτερη παράνομη αγορά) και η Διακίνηση Ναρκωτικών Ουσιών. Για τις συγκεκριμένες εγκληματικές δραστηριότητες υπάρχουν σαφείς ενδείξεις συνεργασίας με ομάδες του εξωτερικού.
- Τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας και η εμπορία ανθρώπων γενικά δεν αποτελούν σοβαρές αλλά υπαρκτές απειλές καθώς η δράση των εμπλεκόμενων εγκληματικών ομάδων δείχνει σημεία σταθεροποίησης ή κάμψης σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Ο αριθμός πάντως των εγκλημάτων κατά της ιδιοκτησίας εξακολουθεί και είναι ιδιαίτερα υψηλός.
- Σοβαρή κρίνεται, η απειλή από εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται σε εκβιάσεις, όχι τόσο λόγω του αριθμού των υποθέσεων όσο της υπερβολικής βίας (σωματικής ή ψυχολογικής) που ασκούν οι εμπλεκόμενοι σε αυτές.
- Παρατηρείται μια αυξητική τάση σε εγκλήματα που έχουν οικονομικές επιπτώσεις για ιδιώτες, επιχειρήσεις και το δημόσιο ή επηρεάζουν τις συναλλαγές (απάτες, πλαστογραφίες, λαθρεμπόριο κ.λπ.), που εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί, υποβοηθούμενη από την υπάρχουσα οικονομική κρίση.
- Σε ότι αφορά τα τοπικά χαρακτηριστικά του, το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα, εμφανίζεται σε όλη την Επικράτεια και ιδιαίτερα στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα (Αθήνα, Θεσσαλονίκη) και στις παραμεθόριες περιοχές.
- Από την ανάλυση των εγκληματικών ομάδων προκύπτει αύξηση της εμπλοκής των ημεδαπών στις περισσότερες από τις εγκληματικές δραστηριότητες που εξετάστηκαν.

Στους παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη των σοβαρών και οργανωμένων εγκληματικών δραστηριοτήτων, δεν παρατηρήθηκαν ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις σε σχέση όσα αναφέρθηκαν στην αντίστοιχη έκθεση για το 2012. Σημαντικότερος αναδεικνύεται η οικονομική κρίση στη Χώρα που αφενός δημιουργεί ευκαιρίες για τη δράση εγκληματικών ομάδων, αφετέρου δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τη συμμετοχή ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα επιβίωσης.

Γενικότερα πρέπει να αναφερθεί ότι σε σχέση με το έτος 2012, οπότε και συντάχθηκε αντίστοιχη έκθεση, δεν παρατηρήθηκαν ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις στα επίπεδα απειλής των Σοβαρών και Οργανωμένων Εγκληματικών Δραστηριοτήτων καθώς και στη δράση των αντιστοιχών εγκληματικών ομάδων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση συντάχθηκε από τη Διεύθυνση Ασφάλειας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας σε εφαρμογή του άρθρου 11ου του Ν. 3875/2010 «Κύρωση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος και των τριών Πρωτοκόλλων αυτής και συναφείς διατάξεις», σύμφωνα με το οποίο η Ελληνική Αστυνομία συντάσσει αναλυτική ετήσια έκθεση σχετικά με την κατάσταση και τις τάσεις του Οργανωμένου Εγκλήματος στην Ελλάδα σε συνεργασία με δύο (2) ειδικούς επιστήμονες, κατά προτίμηση μέλη Δ.Ε.Π., που διέθεσε το Κέντρο Μελετών Ασφαλείας (ΚΕ.ΜΕ.Α.), και με τον υπεύθυνο για τη δίωξη του Οργανωμένου Εγκλήματος Εισαγγελέα.

Η έκθεση εστιάζει κυρίως στην εγκληματική δραστηριότητα από ομάδες που χαρακτηρίζονται ως οργανωμένες αλλά και σε εκείνη που χαρακτηρίζεται ως σοβαρή. Τα δεδομένα που αναλύθηκαν για τη σύνταξη της έκθεσης του 2013 προήλθαν από τις αρμόδιες Αρχές Επιβολής του Νόμου και αφορούσαν τόσο γενικά στοιχεία για τις σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες όσο και συγκεκριμένες πληροφορίες για τη δράση εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιήθηκαν στην ελληνική Επικράτεια.

ΠΕΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ

Πεδίο μελέτης της παρούσας έκθεσης είναι το Οργανωμένο Έγκλημα (Organized Crime), όπως αυτό ορίζεται στην εγχώρια και τη διεθνή νομοθεσία. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της έννοιας του Οργανωμένου Εγκλήματος έχουν καθοριστεί σε διεθνές και εθνικό επίπεδο και είναι :

- **Η συγκρότηση ή ένταξη σε δομημένη ομάδα**
- **Η συμμετοχή στην ομάδα τριών ή περισσότερων προσώπων**
- **Η ομάδα να έχει διάρκεια δράσης**
- **Επιδίωξη της ομάδας να αποτελεί η τέλεση περισσότερων του ενός από τα κακούργηματα που προβλέπονται σε άρθρα του Π.Κ. και των Ειδικών Ποινικών Νόμων**

Επίσης, στο πεδίο μελέτης της παρούσας έκθεσης περιλαμβάνεται και το Σοβαρό Έγκλημα (Serious Crime), το οποίο, σύμφωνα με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, ορίζεται ως κάθε εγκληματική δραστηριότητα για την οποία προβλέπεται ποινή στερητική της ελευθερίας μεγαλύτερη των τεσσάρων (4) ετών και αποτελεί μία ευρύτερη του Οργανωμένου Εγκλήματος έννοια.

Με βάση τα παραπάνω η παρούσα έκθεση καλύπτει τις κάτωθι εγκληματικές δραστηριότητες που έλαβαν χώρα το έτος 2013 στην Ελλάδα: Παράνομη Διακίνηση Μεταναστών, Διακίνηση Ναρκωτικών Ουσιών, Εγκλήματα κατά της Ιδιοκτησίας, Εμπόριο Ανθρώπων, Εκβιάσεις, Λαθρεμπόριο, Απάτες, Πλαστογραφία, Παραχάραξη και Εμπόριο Πολιτιστικών Προϊόντων.

Η έκθεση δεν καλύπτει το χώρο της τρομοκρατίας, τις σχέσεις της τελευταίας με το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα καθώς και εγκληματικές δραστηριότητες που εντάσσονται στο πεδίο της Κρατικής Ασφάλειας.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

ΕΜΠΕΙΡΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Το εμπειρικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο σύνταξης της παρούσας έκθεσης προέρχεται από τις εξής κύριες πηγές :

- Αναφορές των Αρχών Επιβολής του Νόμου προς τις δικαστικές αρχές, οι οποίες αφορούν υποθέσεις Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος που εξιχνιάστηκαν το 2013.
- Στατιστικά στοιχεία, ενημερωτικά δελτία και δελτία τύπου για υποθέσεις Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος που αφορούν το ίδιο έτος.
- Πληροφοριακά δελτία Ελλήνων Αξιωματικών Συνδέσμων σε πρεσβείες της Χώρας μας και σε Διεθνείς Οργανισμούς στο εξωτερικό ή αλλοδαπών Αρχών στο πλαίσιο της ανταλλαγής πληροφοριών.
- Εκθέσεις Διεθνών Οργανισμών και Αρχών επιβολής του Νόμου άλλων κρατών, για το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα το 2013.
- Συνεργασία με τα επιχειρησιακά στελέχη αρμόδιων για τη δίωξη του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος υπηρεσιών.
- Ανοιχτές Πηγές Πληροφοριών (δημοσιεύματα, ακαδημαϊκά κείμενα, κ.ά.).

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Για τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης αναγνωρίστηκαν και αναλύθηκαν τόσο οι **σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες** στην Ελλάδα κατά το έτος 2013, όσο και οι **εγκληματικές ομάδες** που εμπλέκονταν σε αυτές.

Η συλλογή υποθέσεων Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα κατά το 2013 έγινε με βάση τα κριτήρια του Κεφαλαίου «Πεδίο Μελέτης» της παρούσας και αφορούσε υποθέσεις, στις οποίες επιλήφθηκαν ελληνικές Αρχές Επιβολής του Νόμου ακόμα και στο πλαίσιο διεθνών επιχειρήσεων.

Από αυτή τη διαδικασία έγινε δυνατός ο προσδιορισμός των βασικών εγκληματικών δραστηριοτήτων που απασχόλησαν τις ελληνικές αρχές, ενώ, στη συνέχεια, και με βάση το ίδιο υλικό, εντοπίστηκαν οι εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιήθηκαν στη Χώρα, λαμβάνοντας υπόψη τη δραστηριότητα και τον τρόπο δράσης τους.

Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε ανάλυση πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών, κ.λπ. παραγόντων, ώστε να διαπιστωθούν οι σημαντικότεροι παράγοντες που επηρέασαν την ανάπτυξη των μορφών του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος και τη δράση των εγκληματικών ομάδων.

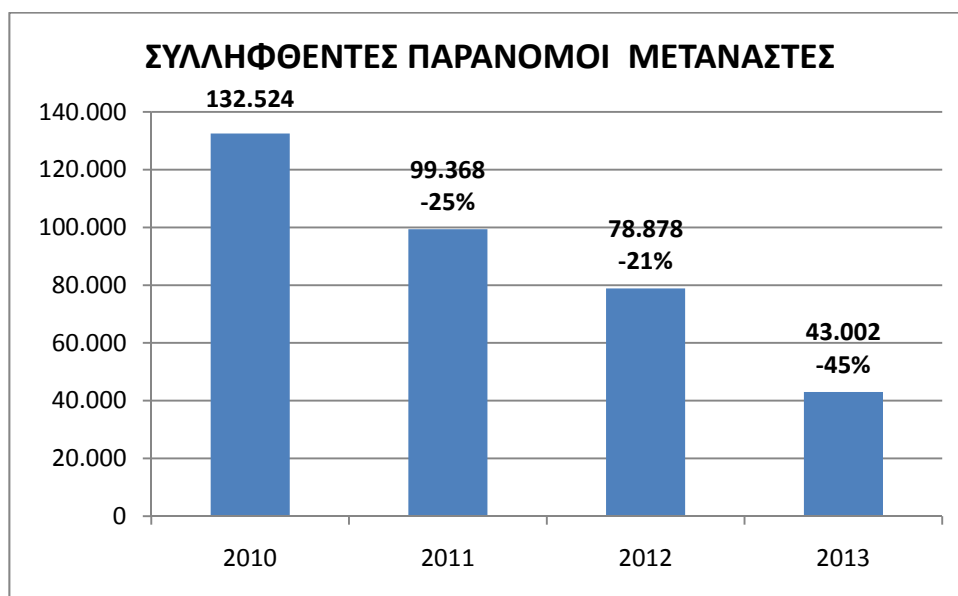
Με βάση τα συμπεράσματα των παραπάνω αναλύσεων, αλλά και τη μελέτη ανοικτών πηγών πληροφόρησης και εκθέσεων, για το Οργανωμένο Έγκλημα στην Ελλάδα και διεθνώς, καθορίστηκαν τελικά τα γενικά χαρακτηριστικά του Σοβαρού & Οργανωμένου Εγκλήματος και των εγκληματικών ομάδων, που δραστηριοποιήθηκαν στη Χώρα μας, κατά το 2013.

ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

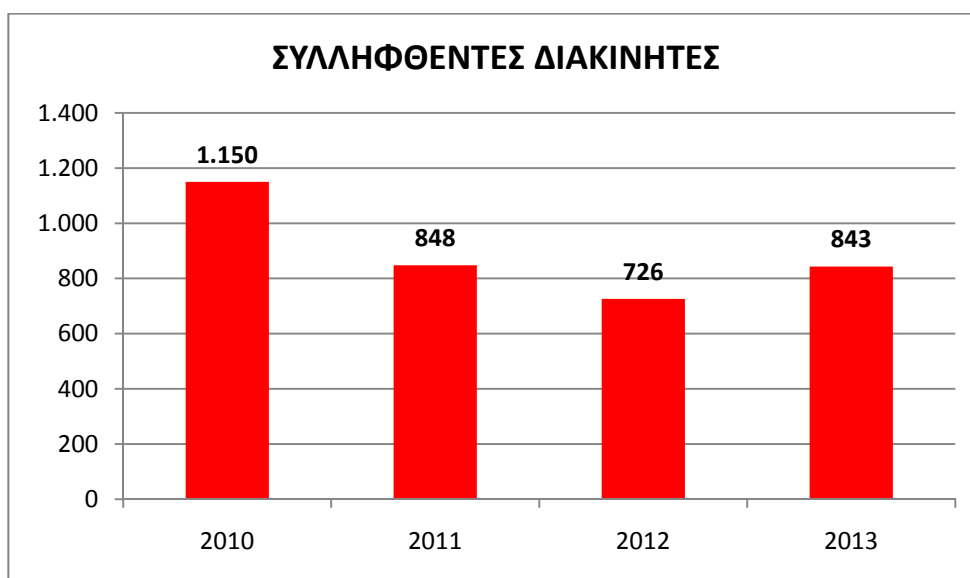
ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η διακίνηση μεταναστών αποτέλεσε το 2013 τη μεγαλύτερη παράνομη αγορά στην Ελλάδα λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των εμπλεκομένων (διακινητές, μετανάστες κ.λπ.) και τη συχνότητα διάθεσης των παράνομων υπηρεσιών. Για τέταρτο συνεχόμενο έτος, όμως, σημειώθηκε σημαντική μείωση στον αριθμό των μεταναστών, η μεγαλύτερη της τελευταίας τετραετίας (-45%). Αντιθέτως αυξημένος ήταν ο αριθμός των συλληφθέντων διακινητών που έφτασε στα επίπεδα του 2011 (ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ 1 και 2).

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

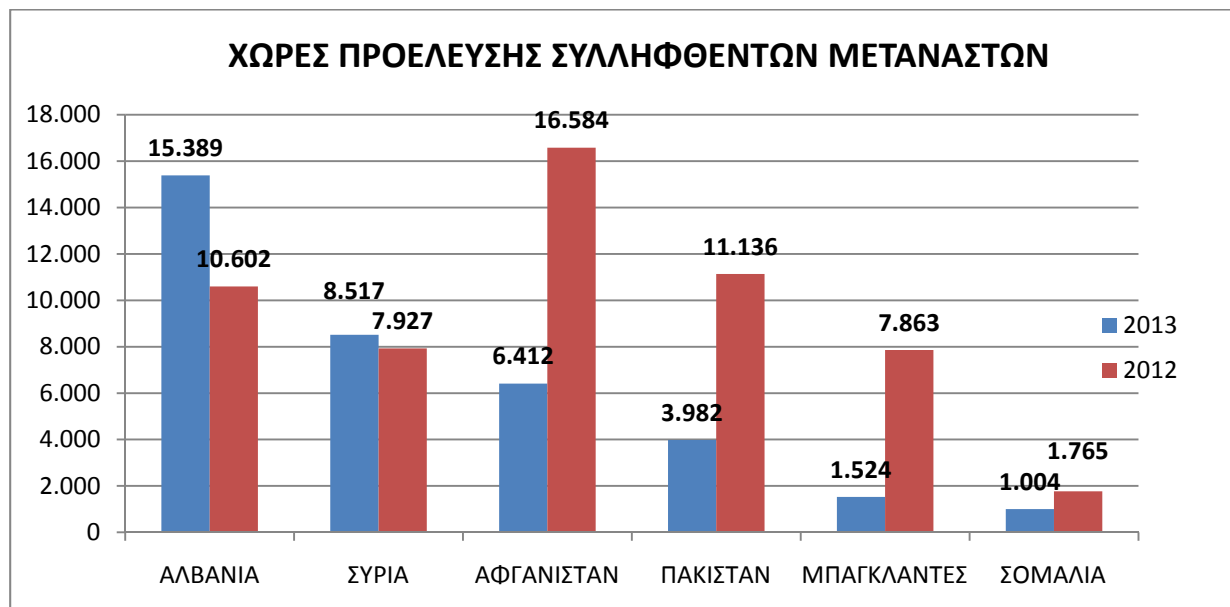
ΓΡΑΦΗΜΑ 2

Σε σχέση με τις χώρες προέλευσης των συλληφθέντων το 2013 μεταναστών, οι περισσότεροι προέρχονται από την Αλβανία, γεγονός που δεν είχε παρατηρηθεί το 2012, όταν οι περισσότεροι συλληφθέντες μετανάστες προέρχονταν από το Αφγανιστάν και το Πακιστάν.

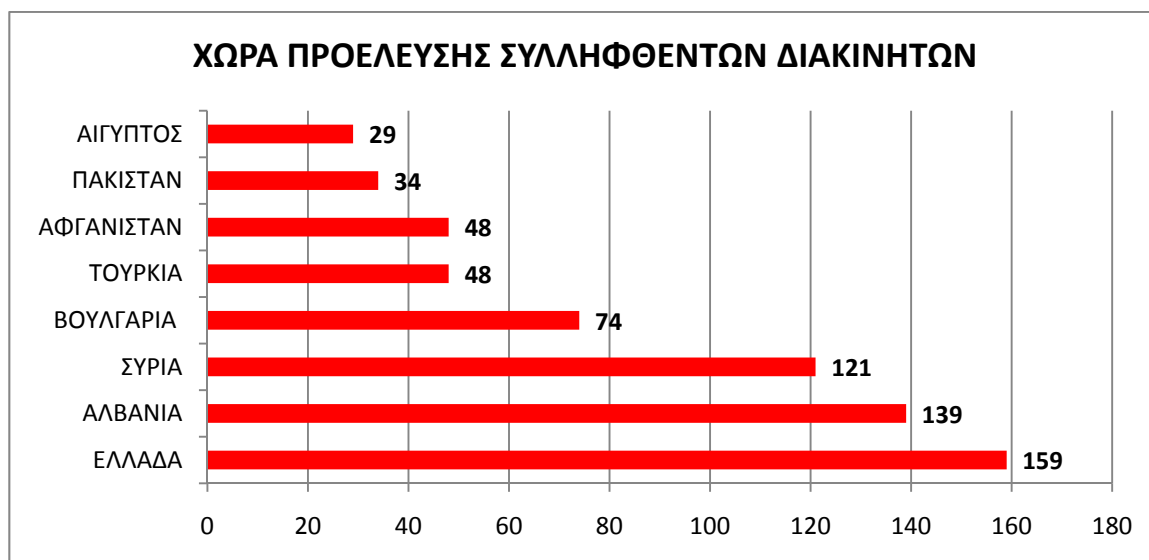
Πάντως και το 2013 ο μεγαλύτερος αριθμός συλληφθέντων μεταναστών προέρχεται από χώρες με μεγάλη κοινωνική και πολιτική αστάθεια (Συρία, Αφγανιστάν, Πακιστάν, Μπαγκλαντές, Σομαλία). Ειδικά για τη Συρία πρέπει να αναφερθεί ότι είναι πλέον η δεύτερη χώρα προέλευσης μεταναστών που συνελήφθησαν στην Ελλάδα, με τον αριθμό τους να είναι αυξημένος σε σχέση με το 2012 (8.517 έναντι 7.927) (ΓΡΑΦΗΜΑ 3).

ΓΡΑΦΗΜΑ 3

Σε ότι αφορά τους συλληφθέντες διακινητές, παρατηρείται αύξηση του αριθμού των Ελλήνων διακινητών (159 έναντι 97 το 2012), γεγονός που καθιστά την Ελλάδα πρώτη χώρα προέλευσης συλληφθέντων διακινητών για το 2013. Όπως και τα προηγούμενα χρόνια σημαντικός αριθμός διακινητών προέρχεται από τις χώρες προέλευσης των μεταναστών (Αφγανιστάν, Πακιστάν, Συρία, κ.λπ.), την Τουρκία που αποτελεί χώρα διέλευσης, καθώς και τη Βουλγαρία. Αυξημένος σε σχέση με το 2012 (139 έναντι 120) ήταν και ο αριθμός των συλληφθέντων διακινητών από Αλβανία, πλην όμως για ελάχιστους από αυτούς εντοπίστηκε σε κάποια ευρύτερη εγκληματική ομάδα (ΓΡΑΦΗΜΑ 4).

ΓΡΑΦΗΜΑ 4

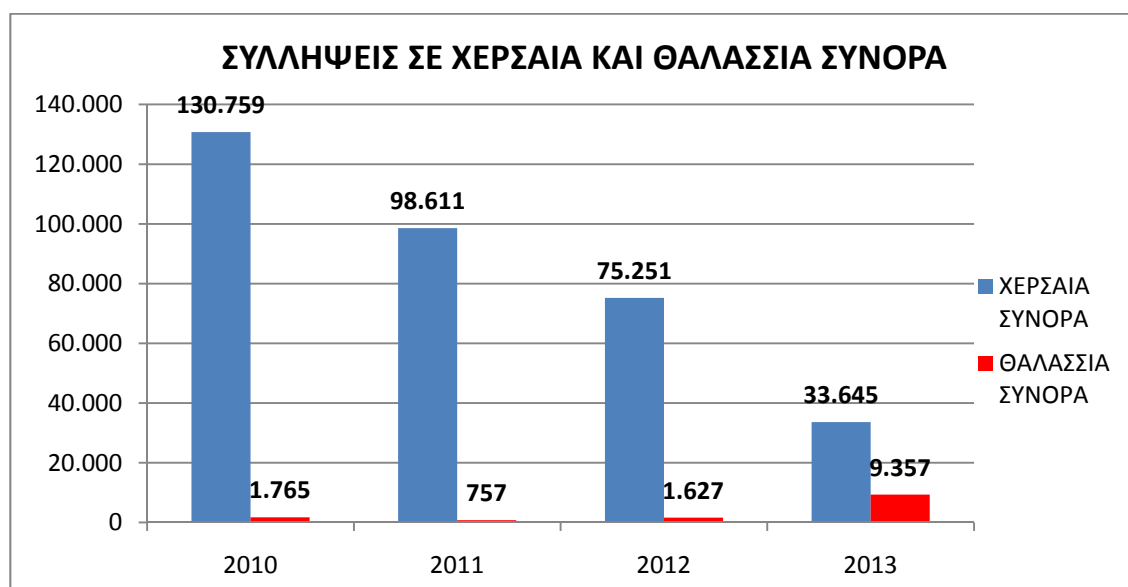

Από την έρευνα των υποθέσεων παράνομης διακίνησης μεταναστών του προηγούμενου έτους δεν εντοπίστηκαν ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις στις διαδρομές των μεταναστευτικών ροών και στα βασικά στάδια δράσης των εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιήθηκαν στη συγκεκριμένη δραστηριότητα, σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Τα ελληνοτουρκικά σύνορα αποτελούν τα κύρια σημεία εισόδου στη Χώρα, ενώ τα βασικά στάδια παραμένουν :

- Η αρχική «στρατολόγηση» των υποψήφίων προς μεταφορά μεταναστών.
- Η μεταφορά των μεταναστών στην Κων/πόλη ή στα παράλια της Μικράς Ασίας.
- Η προώθηση των παράνομων μεταναστών στην Ελλάδα είτε από τα χερσαία, είτε από τα θαλάσσια σύνορα με την Τουρκία.
- Η μεταφορά των παράνομα εισελθόντων μεταναστών με οχήματα στα μεγάλα αστικά κέντρα (Αθήνα, Θεσ/νίκη).
- Η προώθηση σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης από θαλάσσια σημεία εξόδου, είτε θεσμοθετημένα, είτε όχι, καθώς και από τα διεθνή αεροδρόμια της Χώρας.
- Βασικό στάδιο που διευκολύνει την εξέλιξη της παραπάνω διαδικασίας αποτελεί η **απόκτηση πλαστών αποδεικτικών ταυτότητας** από την πλευρά των παράνομων μεταναστών για τη νομιμοποίηση της παραμονής τους στην Ελλάδα, ή για τη μετάβαση τους σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε ότι αφορά την παράνομη είσοδο μεταναστών στην ελληνική επικράτεια το 2013 παρατηρήθηκε μεγάλη αύξηση των συλλήψεων στα θαλάσσια σύνορα Ελλάδας - Τουρκίας στην περιοχή του Αιγαίου (ΓΡΑΦΗΜΑ 5).

ΓΡΑΦΗΜΑ 5

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Στην Ελλάδα η δράση των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων κατά το προηγούμενο έτος αφορούσε τη διευκόλυνση εισόδου και τη μεταφορά μεταναστών, τη διευκόλυνση εξόδου αυτών προς χώρες της Ε.Ε., την πλαστογραφία εγγράφων για τη νόμιμη παραμονή τους στη

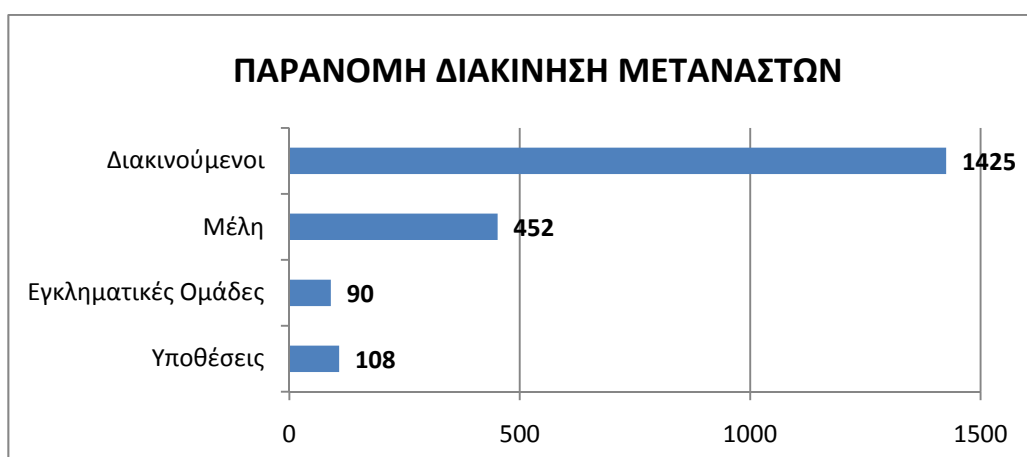
Χώρα ή τη μετάβαση τους σε χώρες της Ε.Ε., ενώ από τις Αρχές Επιβολής του Νόμου εξαρθρώθηκαν και εγκληματικά δίκτυα που εμπλέκονταν σε όλες τις παραπάνω διαδικασίες. Οι εγκληματικές ομάδες που αναλύθηκαν, ανάλογα με τη δραστηριότητά τους, κατανέμονται ως εξής (ΓΡΑΦΗΜΑ 6):

ΓΡΑΦΗΜΑ 6

Για τις ανάγκες της παρούσας έκθεσης αναλύθηκαν συνολικά ενενήντα (90) εγκληματικές ομάδες που εξαρθρώθηκαν κατά το 2013 και είχαν εμπλοκή σε τουλάχιστον εκατόν οκτώ (108) υποθέσεις παράνομης διακίνησης μεταναστών και πλαστογραφίας. Οι ομάδες αυτές, κατά τη σύλληψη των μελών τους, αποτελούνταν συνολικά από 452 μέλη, με το μέγεθός τους να ποικίλει κατά περίπτωση, και διακίνησαν τουλάχιστον 1425 μετανάστες (ΓΡΑΦΗΜΑ 7). Ο αριθμός αυτός αφορά τους μεταφερόμενους κατά την εξάρθρωση των εγκληματικών ομάδων μετανάστες και πιθανόν είναι μεγαλύτερος, καθώς σε αρκετές περιπτώσεις η δράση των ομάδων αυτών είχε μεγάλη παρελθούσα χρονική διάρκεια.

ΓΡΑΦΗΜΑ 7

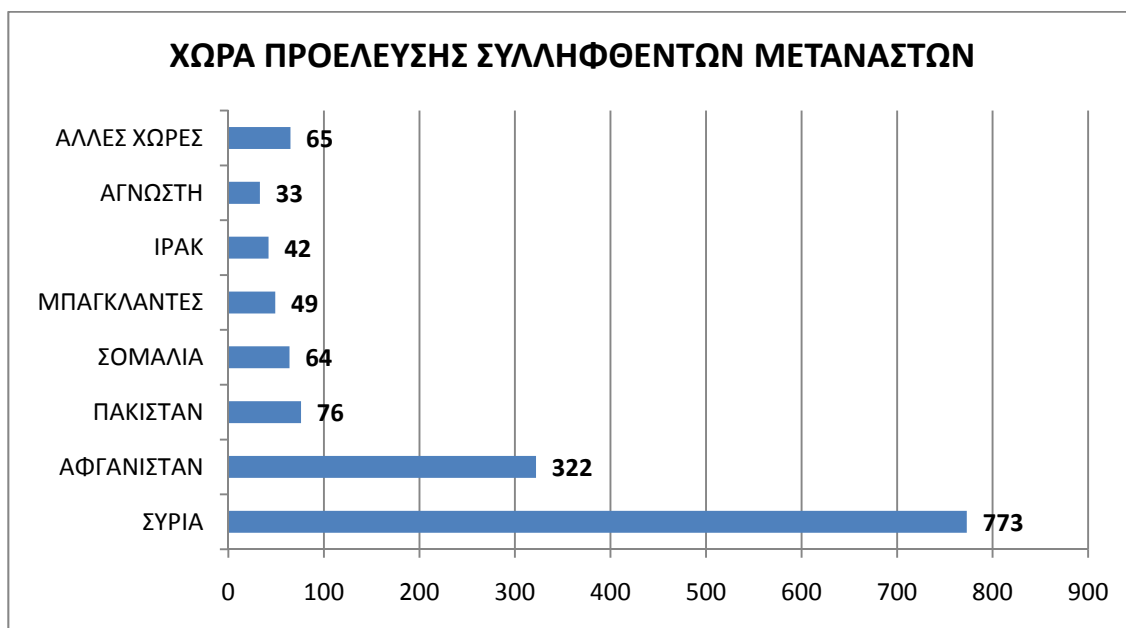

Οι χώρες προέλευσης των συλληφθέντων διακινητών - πλαστογράφων και μεταναστών των παραπάνω υποθέσεων συμβαδίζουν σε γενικές γραμμές με τα ευρήματα των ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ 1 και 2 (ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ 8 και 9).

ΓΡΑΦΗΜΑ 8

ΓΡΑΦΗΜΑ 9

Για τον τρόπο δράσης των ανωτέρω εγκληματικών ομάδων προκύπτουν τα εξής:

- Ομάδες που διευκολύνουν την παράνομη είσοδο και μεταφορά μεταναστών στην Ελλάδα :** Οι ομάδες αυτές συνεργάζονται με αντίστοιχες από την Τουρκία, οι οποίες αρχικά μεταφέρουν τους μετανάστες από την Κων/πολη στα ελληνοτουρκικά σύνορα και στη συνέχεια τους προωθούν στην Ελλάδα με πλωτά μέσα. Ύστερα αναλαμβάνουν τη μεταφορά των εισελθόντων στην ελληνική επικράτεια μεταναστών με οχήματα ομοεθνείς των μεταφερόμενων ή λοιποί διακινητές που έχουν στρατολογηθεί γι' αυτό το σκοπό. Μια νέα τάση που εμφανίστηκε κατά το προηγούμενο έτος αφορά την προώθηση παράνομων μεταναστών από την Τουρκία στη Βουλγαρία και την εν συνεχεία διευκόλυνση της εισόδου τους στην ελληνική Επικράτεια από τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα.

- **Ομάδες που διευκολύνουν την παράνομη έξοδο μεταναστών από την Ελλάδα :** Λόγω των αυξημένων ελέγχων στα λιμάνια της Πάτρας και της Ηγουμενίτσας το ενδιαφέρον για την έξοδο των μεταναστών από την Ελλάδα έχει στραφεί τα τελευταία χρόνια στα διεθνή αεροδρόμια της Χώρας. Η πρακτική που ακολουθείται αφορά είτε τον εφοδιασμό των διακινούμενων με γνήσια ταξιδιωτικά έγγραφα τρίτων για την έκδοση καρτών επιβίβασης, είτε την προώθηση γυναικών και ανηλίκων με πλαστά έγγραφα από νόμιμους μετανάστες, με το πρόσχημα της οικογενειακής συμβίωσης. Σε κάποιες περιπτώσεις η παραπάνω διαδικασία διευκολυνόταν από υπαλλήλους του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών που είχαν στρατολογηθεί γι' αυτό το σκοπό. Σε ότι αφορά τη θαλάσσια οδό προτιμούνται μη θεσμοθετημένα σημεία εξόδου στη Δυτική Ελλάδα όπου ταχύπλοα ή ιστιοφόρα σκάφη αναλαμβάνουν τη μεταφορά των μεταναστών στην Ιταλία. Σημαντική δραστηριότητα κατά το 2013 στη διευκόλυνση της εξόδου μεταναστών ανέπτυξαν, επίσης, και εγκληματικές ομάδες Ελλήνων προερχόμενων από πρώην σοβιετικές δημοκρατίες, οι οποίοι μετέφεραν αλλοδαπούς με τουριστικά λεωφορεία στη Γερμανία και την Ιταλία.
- **Ομάδες που δραστηριοποιούνται στην πλαστογραφία αποδεικτικών ταυτότητας και ταξιδιωτικών εγγράφων :** Τα μέλη τους προέρχονταν από χώρες της Αφρικής και της Ασίας. Πολλές από τις ομάδες είχαν συνεργασία με αντίστοιχες στην Ελλάδα ή το εξωτερικό από όπου προμηθεύονταν κλεμμένα ή απολεσθέντα γνήσια ταξιδιωτικά έγγραφα ή αποδεικτικά ταυτότητας, ακόμα και μέσω ταχυδρομείου. Η πλαστογραφία και παραποίηση των εγγράφων γινόταν σε διαμερίσματα του κέντρου της Αθήνας με τη χρήση ειδικού τεχνολογικού εξοπλισμού και με μέτρα ασφαλείας, ώστε να μην κινούνται υποψίες.
- **Ομάδες που δραστηριοποιήθηκαν σε όλα τα στάδια της διαδικασίας :** Κατά το 2013 οι διωκτικές αρχές εξάρθρωσαν και δίκτυα διακίνησης μεταναστών που αναλάμβαναν τόσο την είσοδο όσο και την έξοδο μεταναστών από την Ελλάδα. Οι ομάδες αυτές ήταν οι πολυπληθέστερες με διψήφιο αριθμό μελών και συνεργάζονταν με πλαστογράφους οι οποίοι τους προμήθευαν με κλεμμένα ή παραποιημένα ταξιδιωτικά έγγραφα. Κάθε μέλος ή υποομάδα του εγκληματικού δικτύου είχε συγκεκριμένο ρόλο και αναλάμβανε καθορισμένο στάδιο της διαδικασίας π.χ. στρατολόγηση ενδιαφερομένων, συνοδεία μεταφερόμενων, πλοήγηση πλωτών μέσων, φύλαξη καταλυμάτων φιλοξενίας κ.λπ. Για την επίτευξη των σκοπών τους είχαν συνεργασία με αντίστοιχες ομάδες των χωρών προέλευσης, διέλευσης και προορισμού.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Οι βασικοί παράγοντες που επηρεάζουν την παράνομη διακίνηση μεταναστών εξακολουθούν να είναι πολιτικοί, κοινωνικοί και οικονομικοί. Οι πολεμικές συρράξεις και η πολιτική αστάθεια σε χώρες της Αφρικής και της Ασίας που έχουν ως επακόλουθο την οικονομική τους υποβάθμιση, οδηγούν μεγάλα τμήματα του πληθυσμού τους στη νόμιμη αλλά, κυρίως, στην παράνομη μετανάστευση.

Οι χώρες της Ε.Ε. αποτελούν ελκυστικούς προορισμούς λόγω εγγύτητας, οικονομικής και πολιτικής σταθερότητας, αλλά και της δυνατότητας παροχής νομικής προστασίας (πολιτικό άσυλο) και πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας. Για την Ελλάδα το πρόβλημα της

διακίνησης μεταναστών είναι περισσότερο σύνθετο καθώς αποτελεί, λόγω εγγύτητας και εκτεταμένων συνόρων, μια από τις βασικότερες πύλες εισόδου αυτών προς την Ε.Ε.

Με την σταδιακή μείωση των παράνομα εισερχομένων μεταναστών τα τελευταία χρόνια λόγω της ανάληψης σχετικών πρωτοβουλιών στα χερσαία και θαλάσσια ελληνοτουρκικά σύνορα, αλλά και τη μείωση των ευκαιριών απασχόλησης λόγω της οικονομικής κρίσης, που δυσκολεύουν την επιβίωσή τους, το ενδιαφέρον των εγκληματικών ομάδων έχει πλέον στραφεί από τη διευκόλυνση της εισόδου των μεταναστών στη διευκόλυνση της εξόδου τους από τη Χώρα.

Η αλλαγή αυτή στη δράση των εγκληματικών ομάδων δείχνει τις δυνατότητες προσαρμογής που έχουν στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται. Στο πλαίσιο της προσαρμοστικότητας των εγκληματικών ομάδων εντάσσεται και η αναζήτηση και ο εντοπισμός τρωτοτήτων και εναλλακτικών διαδρομών για την έξοδο των μεταναστών από τη Χώρα, γεγονός που εκμεταλλεύτηκαν κατά το προηγούμενο έτος οι εγκληματικές ομάδες Ελλήνων προερχόμενων από πρώην σοβιετικές δημοκρατίες, που αναφέρθηκαν και παραπάνω.

Οι οικονομικοί παράγοντες όμως δεν σχετίζονται μόνο με την ανάγκη των μεταναστών να εγκατασταθούν σε μία νέα χώρα, αλλά αποτελούν και σημαντικό στοιχείο προσέλκυσης ατόμων που αναλαμβάνουν τη μεταφορά και προώθησή τους, λόγω του μεγάλου οικονομικού κέρδους που αποκομίζουν. Εκεί είναι δυνατό να αποδοθεί και η σημαντικά αυξημένη ποσοτικά και ποιοτικά εμπλοκή Ελλήνων στη συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα το 2013.

ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η Ελλάδα χαρακτηρίζεται ως «πύλη εισόδου» ναρκωτικών ουσιών στην Ε.Ε., καθώς τα ιδιαίτερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της, με την εκτεταμένη ακτογραμμή, τα πολυάριθμα νησιά και λιμάνια και η στρατηγική της θέση ανάμεσα σε τρεις ηπείρους, την καθιστούν περιοχή ιδιαίτερου ενδιαφέροντος και δράσης για τα διεθνή δίκτυα διακίνησης ναρκωτικών ουσιών.

Ειδικότερα, η Χώρα μας βρίσκεται πάνω σε έναν από τους βασικότερους δρόμους διακίνησης ναρκωτικών, το λεγόμενο «Βαλκανικό Άξονα», ο οποίος ενώνει τις περιοχές με τη μεγαλύτερη παραγωγή οπιούχων στον κόσμο (Μέση Ανατολή και Κεντρική Ασία) με τις χώρες της βορειοδυτικής Ευρώπης που καταναλώνουν, κατά κύριο λόγο, τις παραγόμενες ναρκωτικές ουσίες. Παράλληλα, γειτνιάζει με χώρες όπου η δράση εγκληματικών ομάδων είναι έντονη, σε όλες τις μορφές του οργανωμένου εγκλήματος, και ιδιαίτερα στην παράνομη διακίνηση ναρκωτικών. Τέλος, η ύπαρξη πολλών διεθνών λιμένων και αερολιμένων στην επικράτειά της, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα εκτεταμένα ελληνικά σύνορα αποτελούν ταυτόχρονα και σύνορα της Ε.Ε., την καθιστούν χώρα εισόδου φορτίων κοκαΐνης.

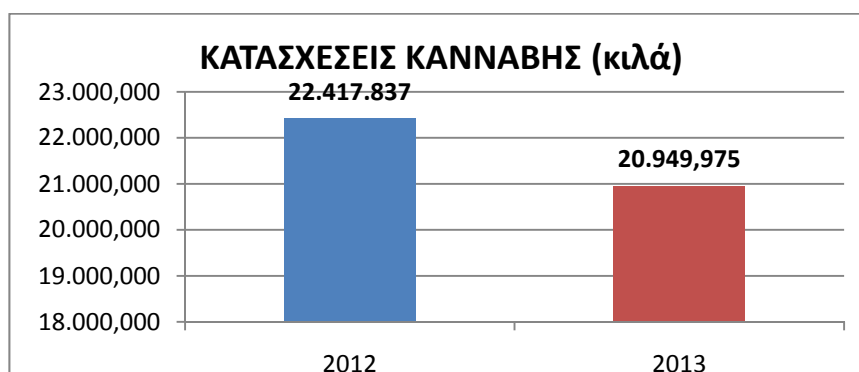
Με βάση τις υποθέσεις που απασχόλησαν τις ελληνικές Αρχές το 2013, οι ναρκωτικές ουσίες που διακινήθηκαν στη Χώρα μας ήταν η κάνναβη, η ηρωίνη και η κοκαΐνη, ενώ οι υπόλοιπες κατηγορίες ναρκωτικών εμφανίζονται ελάχιστα στις κατασχέσεις των ελληνικών Αρχών.

ΚΑΝΝΑΒΗ¹**Διακίνηση**

Η Ελλάδα αποτελεί χώρα παραγωγής κάνναβης προς κάλυψη της εγχώριας ζήτησης, χώρα προορισμού ποσοτήτων από το εξωτερικό, αλλά και χώρα διαμετακόμισης της ουσίας. Στην περιοχή των Βαλκανίων κυριότερη παραγωγός χώρα κάνναβης είναι η Αλβανία, που προμηθεύει όλες τις Χώρες της Ευρώπης, είτε απευθείας από τα βόρεια σύνορά της, είτε μέσω του άξονα Ελλάδας - Ιταλίας. Ως εκ τούτου, μεγάλες ποσότητες κάνναβης εισέρχονται στη Χώρα μας από τα ελληνοαλβανικά σύνορα, με προορισμό την Ιταλία μέσω των λιμανιών της Ηγουμενίτσας ή της Πάτρας, ενώ μικρό μέρος των εισαγόμενων ποσοτήτων διοχετεύονται εντός της ελληνικής επικράτειας προς εγχώρια κατανάλωση.

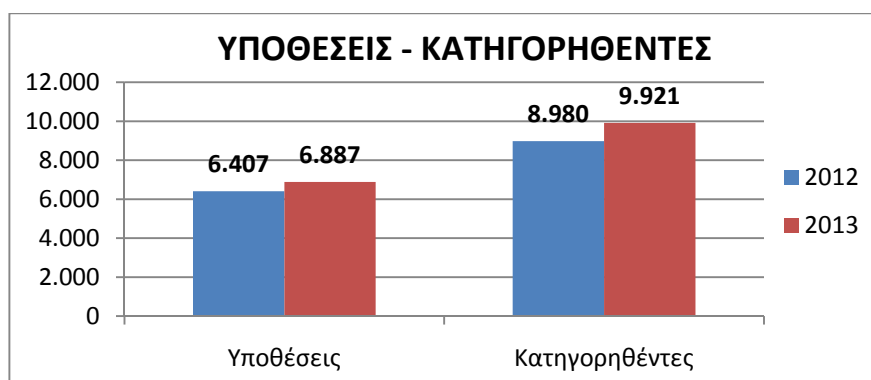
Η συνολική ποσότητα κάνναβης (κατεργασμένης και ακατέργαστης) που κατασχέθηκε στη Χώρα μας από τις αρχές επιβολής του Νόμου το 2013 ήταν περίπου 20.950 κιλά, εμφανίζοντας σταθεροποιητικές τάσεις σε σχέση με το 2012 (ΓΡΑΦΗΜΑ 10). Οι μεγαλύτερες ποσότητες της ουσίας κατασχέθηκαν από την Ελληνική Αστυνομία.

ΓΡΑΦΗΜΑ 10

Αυξημένος εμφανίζεται και ο αριθμός των σχετικών υποθέσεων (6.887 έναντι 6.407 το 2012) και των κατηγορηθέντων ατόμων (9.921 έναντι 8.980 το 2012) (ΓΡΑΦΗΜΑ 11). Οι περισσότεροι κατηγορούμενοι ήταν Έλληνες (7.528) και ακολούθησαν οι Αλβανοί (833) και οι Πακιστανοί (156).

ΓΡΑΦΗΜΑ 11

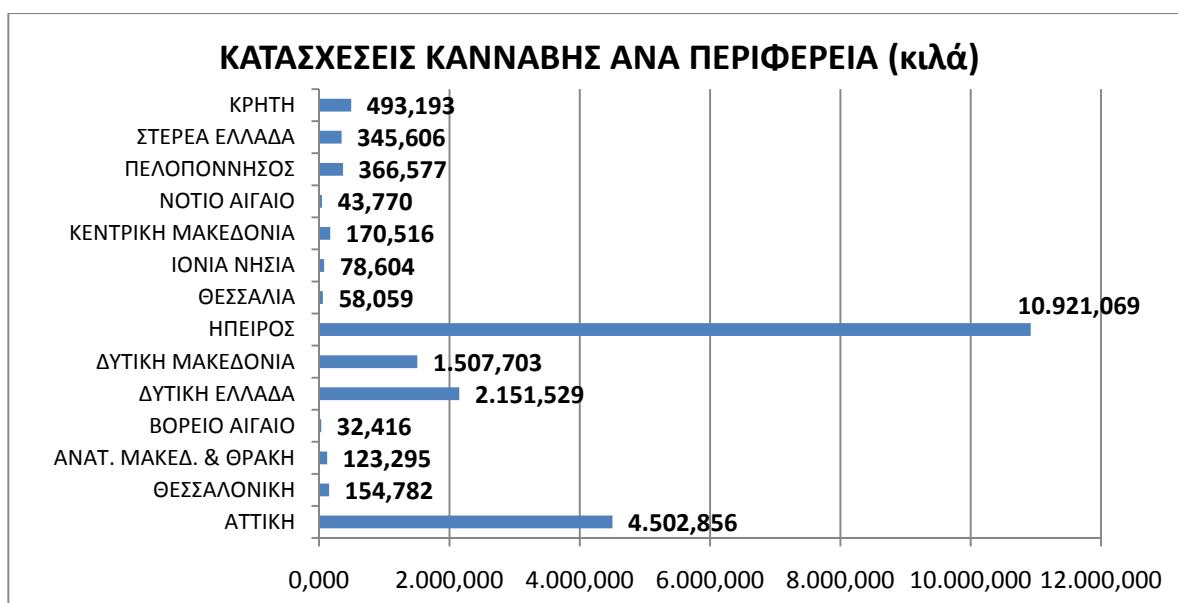
¹ Οι αποκλίσεις των στατιστικών στοιχείων που αφορούν την κάνναβη του έτους 2012 σε σχέση με τα στοιχεία που αναφέρονται στην αντίστοιχη έκθεση του 2012 οφείλονται στην επικαιροποίηση των σχετικών πινάκων από το Συντονιστικό Όργανο Δίωξης Ναρκωτικών (Σ.Ο.Δ.Ν.).

Εγκληματικές Ομάδες

Το ποσοστό του 75,88% των Ελλήνων υπηκόων στο σύνολο των κατηγορηθέντων για εμπλοκή σε υποθέσεις διακίνησης κάνναβης στη Χώρα μας για το 2013, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας, μαρτυρά την σημαντική δραστηριοποίηση εγχώριων εγκληματικών ομάδων στη διακίνηση κάνναβης και την ένταξη Ελλήνων υπηκόων σε αντίστοιχες ξένες που δραστηριοποιούνται στη Χώρα μας.

Η δράση των αλβανικών εγκληματικών ομάδων που διακινούν κάνναβη εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα έντονη στην Ελλάδα. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι εκ των 20,95 περίπου τόνων κάνναβης που κατασχέθηκαν συνολικά το 2013, το 50% περίπου (10,921 τόνοι) κατασχέθηκε στην Ήπειρο (ΓΡΑΦΗΜΑ 12).

ΓΡΑΦΗΜΑ 12

Τα παραπάνω, σε συνδυασμό με τέσσερις (4) μεγάλες κατασχέσεις συνολικού βάρους 1,7 τόνου, από το Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή στη Θεσπρωτία και την Αχαΐα, επιβεβαιώνουν το διαμετακομιστικό ρόλο της Χώρας μας, στην εισαγωγή ποσοτήτων ακατέργαστης κάνναβης από την Αλβανία και την ακόλουθη εξαγωγή τους μέσω των δυτικών λιμένων μας (Ηγουμενίτσας και Πάτρας) στην Ιταλία.

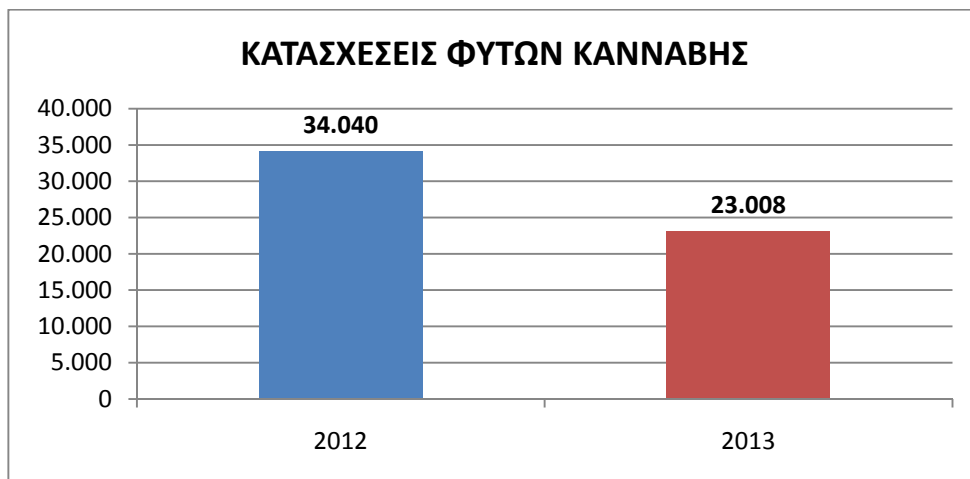
Ο τρόπος εισαγωγής από την Αλβανία δεν εμφανίζει ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις σε σχέση με το παρελθόν και πραγματοποιείται στις περισσότερες περιπτώσεις από τα χερσαία σύνορα, ενώ έχουν σημειωθεί και προσπάθειες εισαγωγής μέσω θαλάσσης, με ταχύπλοα σκάφη, προς τις ακτές της Κέρκυρας και της Θεσπρωτίας.

Αρκετοί ήταν και οι υπήκοοι Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Γεωργίας, Πακιστάν, Αφγανιστάν, Μπανγκλαντές που κατηγορήθηκαν στη Χώρα μας για διακίνηση κάνναβης. Ο μεγάλος αριθμός μεταναστών των ως άνω χωρών στην Ελλάδα, που βρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσχερή οικονομική κατάσταση, τους καθιστά εύκολους στόχους για στρατολόγηση, με σκοπό την πώληση της κάνναβης σε επίπεδο δρόμου.

Καλλιέργεια Κάνναβης

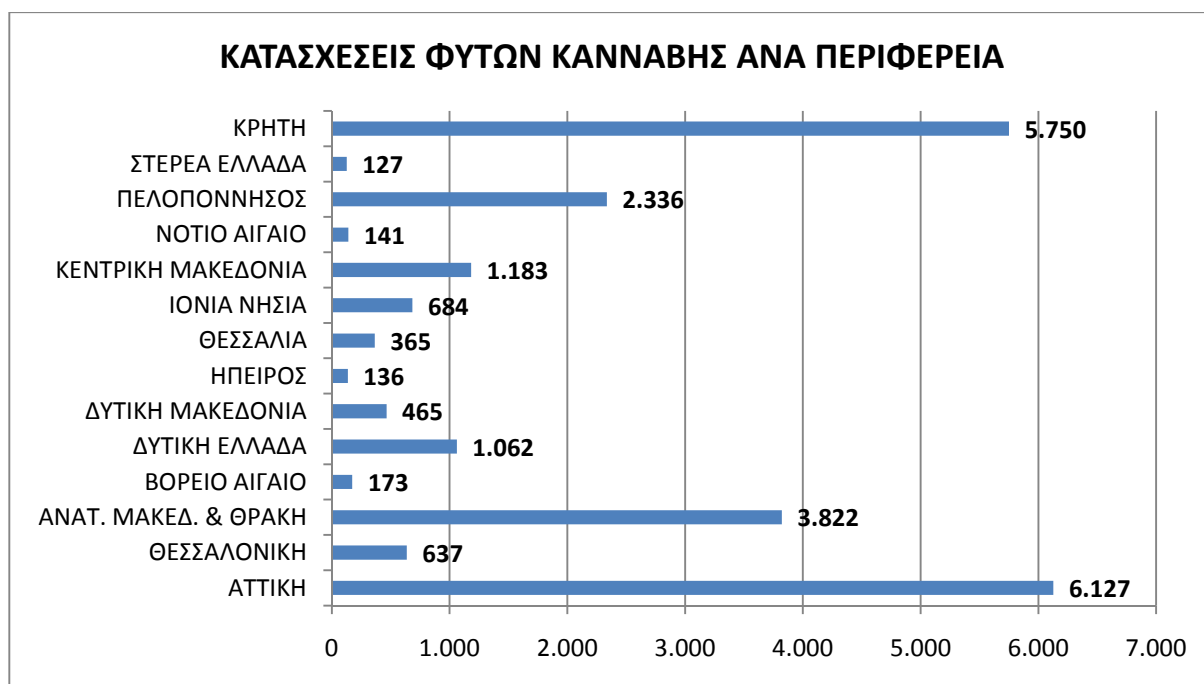
Κατά το 2013 σημειώθηκε μείωση των κατασχεθέντων δενδρυλλίων κάνναβης στη Χώρα μας, σε σχέση με το 2012 (ΓΡΑΦΗΜΑ 13).

ΓΡΑΦΗΜΑ 13

Στο ΓΡΑΦΗΜΑ 14 εμφανίζεται ο αριθμός των κατασχεθέντων δενδρυλλίων ανά Περιφέρεια. Από τα στατιστικά στοιχεία προκύπτει η διασπορά της δράσης των εγκληματικών ομάδων σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια. Πάντως μεγάλη αύξηση εμφάνισαν οι κατασχέσεις φυτών κάνναβης στην Αττική γεγονός που μπορεί να αποδοθεί στις λεγόμενες υδροπονικές καλλιέργειες που εντοπίστηκαν στη συγκεκριμένη περιφέρεια. Σε ότι αφορά την υπόλοιπη χώρα Κρήτη, Πελοπόννησος και Ανατ. Μακεδονία και Θράκη παρουσίασαν τις περισσότερες κατασχέσεις φυτών κάνναβης.

ΓΡΑΦΗΜΑ 14

Ως προς τους κατηγορηθέντες για την υπόψη δραστηριότητα, οι 791 από τους 966 ήταν Έλληνες, γεγονός το οποίο μαρτυρά την έντονη δραστηριοποίηση ημεδαπών σε αυτή.

ΗΡΩΙΝΗ

Διακίνηση

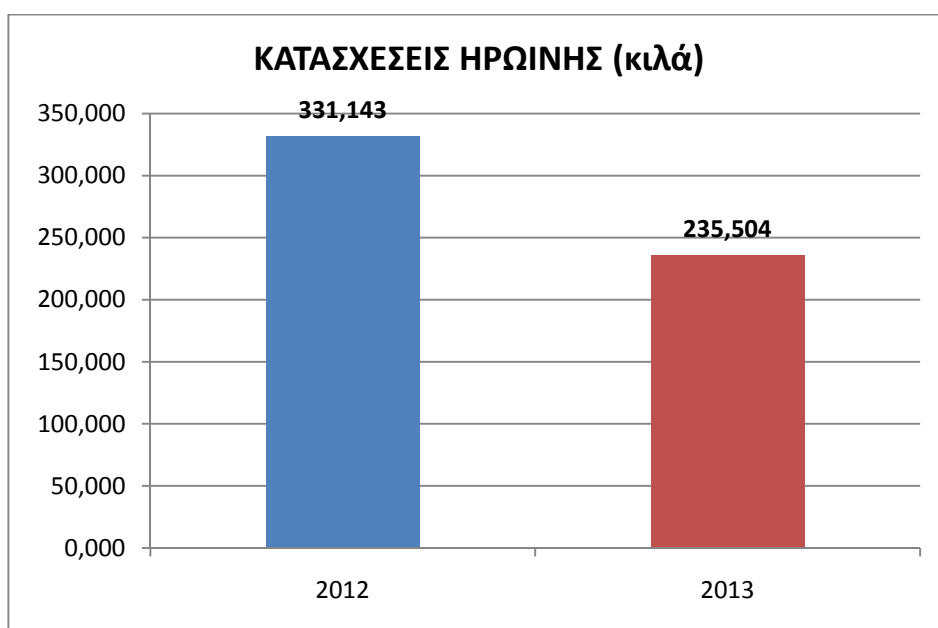
Οι μεγαλύτερες ποσότητες ηρωίνης παγκοσμίως μεταφέρονται και διακινούνται από τα χερσαία εδάφη, ξεκινώντας από τις χώρες παραγωγής (Αφγανιστάν, Πακιστάν κ.λπ.), περνώντας μέσα από την Τουρκία, ακολουθώντας στη συνέχεια εναλλακτικές διαδρομές, με προορισμό της χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Η νοτιότερη διαδρομή εξ αυτών, παρά τις συνεχείς τροποποιήσεις της, έχει ως βασική κατεύθυνση την Ιταλία, είτε απευθείας μέσω Ελλάδας, είτε μέσω Βουλγαρίας, Π.Γ.Δ.Μ., Αλβανίας, και Ελλάδας.

Στην Ελλάδα, η οποία αποτελεί κατεχοχήν ενδιάμεση χώρα (transit) διακίνησης ηρωίνης που παράγεται από την Ασία και προορίζεται για την Ευρώπη, εντός του 2013 εντοπίστηκαν πέντε (5) εργαστήρια νόθευσης και επανασυσκευασίας ηρωίνης έναντι εννέα (9) ομοίων το 2012.

Αναφορικά με τη διακίνηση ηρωίνης στη Χώρα μας, οι διακινητές φαίνεται να χρησιμοποιούν κυρίως την οδική μεταφορά των ναρκωτικών, είτε ως οδηγοί Ι.Χ.Ε. αυτοκινήτων ή φορτηγών, είτε ως επιβάτες στο μεταφορικό δίκτυο της Χώρας.

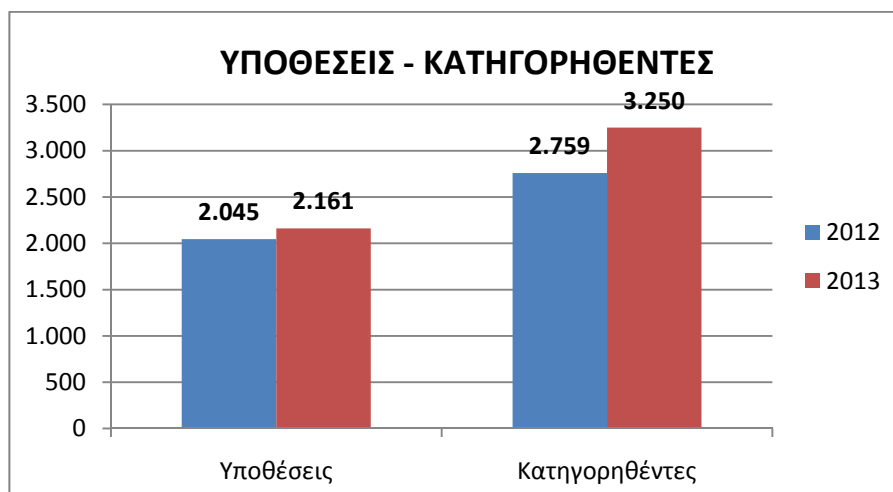
Η συνολική ποσότητα ηρωίνης που κατασχέθηκε στη Χώρα μας από τις αρχές επιβολής του Νόμου ήταν περίπου 236 κιλά, εμφανίζοντας μείωση σε σχέση με το 2012 (ΓΡΑΦΗΜΑ 15). Οι μεγαλύτερες ποσότητες κατασχέθηκαν από την Ελληνική Αστυνομία.

ΓΡΑΦΗΜΑ 15

Ωστόσο, αυξημένος εμφανίζεται και ο αριθμός των σχετικών υποθέσεων (2.161 έναντι 2.045 το 2012) και των κατηγορηθέντων ατόμων (3.250 έναντι 2.759 το 2012) (ΓΡΑΦΗΜΑ 16). Οι περισσότεροι κατηγορούμενοι ήταν Έλληνες (2.457) και ακολουθούν οι Αλβανοί (181) και οι Αφγανοί (39).

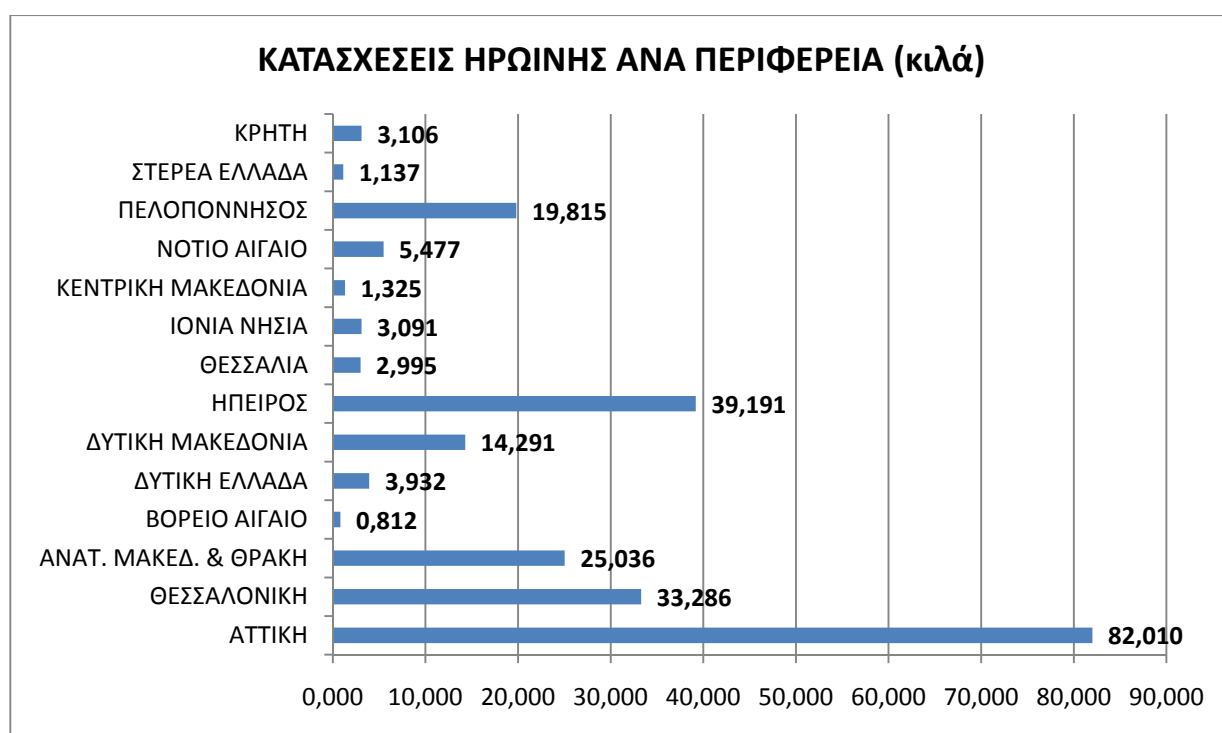
ΓΡΑΦΗΜΑ 16

Εκ των προαναφερομένων διαφαίνεται περαιτέρω εξασθένηση της χρήσης του άξονα διακίνησης ηρωίνης που περιλαμβάνει τη Χώρα μας, η οποία είχε ήδη επισημανθεί από το 2011. Η εξασθένηση αυτή ενδεχομένως να συνδέεται με την αυξανόμενη χρήση της οδού της Μαύρης Θάλασσας, όπου τα ναρκωτικά διακινούνται μέσω Γεωργίας και Ουκρανίας στη Ρουμανία και από εκεί στις χώρες της Βαλτικής και της βορειοδυτικής Ευρώπης, καθώς, επίσης, και στο γεγονός ότι εντός του 2013 σημειώθηκαν κατασχέσεις ηρωίνης στα σύνορα της Τουρκίας με την Ελλάδα.

Εντός της ελληνικής επικράτειας για το έτος 2013 οι μεγαλύτερες κατασχέσεις ηρωίνης έλαβαν χώρα στις περιφέρειες Αττικής (82,010 κιλά), Ηπείρου (39,131 κιλά) και Θεσσαλονίκης (33,286 κιλά). Στο ΓΡΑΦΗΜΑ 17 εμφανίζονται οι κατασχέσεις κατά περιφέρεια.

ΓΡΑΦΗΜΑ 17

Τα παραπάνω στοιχεία, σε συνδυασμό με κατασχέσεις 24,198 κιλών ηρωίνης από την Τελωνειακή Υπηρεσία του Έβρου και 36,190 κιλών από το Λιμενικό Σώμα Θεσπρωτίας, επιβεβαιώνουν την εισαγωγή ηρωίνης από την Τουρκία στη Χώρα μας και την εξαγωγή αυτής από το λιμάνι της Ηγουμενίτσας.

Εγκληματικές Ομάδες

Ο τρόπος δράσης των εν λόγω εγκληματικών ομάδων διακρίνεται στα στάδια της εισαγωγής, εσωτερικής διακίνησης και της προώθησης των ναρκωτικών σε άλλα κ-μ της Ε.Ε. Τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης και συγκέντρωσης υλοποιούνται εκτός της Ελλάδας. Αναφορικά με το στάδιο της διακίνησης εντός της Χώρας διαπιστώνεται η δράση εγχώριων ολιγομελών ομάδων, οι οποίες είτε συνεργάζονται, είτε αποτελούν υποομάδες ευρύτερων δικτύων των Χωρών από όπου εισάγονται οι ναρκωτικές ουσίες που διακινούνται. Η εσωτερική διακίνηση γίνεται κυρίως στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της Χώρας (Αθήνα, Θεσσαλονίκη).

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η δράση των αλβανικών εγκληματικών ομάδων στη διακίνηση της ηρωίνης. Στη Χώρα μας η δράση των ομάδων αυτών είναι ιδιαίτερα έντονη, αφού καλύπτει όλες τις μορφές εγκληματικότητας, και κυρίως την διακίνηση ναρκωτικών ουσιών. Ειδικότερα για τη διακίνηση ηρωίνης, οι αλβανικές εγκληματικές ομάδες έχουν αναλάβει την οργάνωση της προμήθειας, της μεταφοράς, της προώθησης, ακόμα και της πώλησης στις χώρες προορισμού της Δυτικής Ευρώπης, κάνοντας χρήση εγχώριων εγκληματικών ομάδων.

Η δράση των εγκληματικών ομάδων στη διακίνηση ηρωίνης σε πολλές περιπτώσεις συνδυάζεται και με άλλες εγκληματικές δραστηριότητες, όπως οι κλοπές οχημάτων, η κυκλοφορία παραχαραγμένων νομισμάτων, η πλαστογραφία, η εμπορία ανθρώπων, η διακίνηση μεταναστών, το λαθρεμπόριο τσιγάρων κ.ά., ενώ έχουν σημειωθεί και περιπτώσεις παράλληλης μεταφοράς ηρωίνης και άλλων ναρκωτικών, κυρίως κοκαΐνης.

ΚΟΚΑΪΝΗ

Διακίνηση

Τα κύρια σημεία εισόδου της κοκαΐνης που διακινείται από την Λατινική Αμερική προς την Ευρώπη, είτε απευθείας, είτε μέσω της Δυτικής Αφρικής, φαίνεται να είναι η Ισπανία και η Πορτογαλία και δευτερευόντως η Χώρα μας και η Ιταλία. Η Ελλάδα, λόγω της γεωγραφικής της θέσης θεωρείται ιδανική χώρα για τη θαλάσσια μεταφορά κοκαΐνης, είτε απευθείας από τις χώρες παραγωγής της Νοτίου Αμερικής, είτε μέσω των ενδιάμεσων λιμένων της Ισπανίας και της Ιταλίας. Τα φορτία κοκαΐνης διακινούνται με πλοία εντός εμπορευματοκιβωτίων (containers) με την κάλυψη νόμιμου φορτίου.

Η Ελλάδα λειτουργεί κυρίως ως πύλη εισόδου της ουσίας στην Ε.Ε. με προορισμό τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης και δευτερευόντως ως χώρα προορισμού για εγχώρια κατανάλωση. Ωστόσο, το δρομολόγιο της κοκαΐνης από την Ελλάδα προς τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης λειτουργεί και αντίστροφα, με ποσότητες κοκαΐνης να φτάνουν στη Χώρα μας αεροπορικώς από την Ιβηρική Χερσόνησο είτε για εγχώρια κατανάλωση, είτε με προορισμό την Τουρκία.

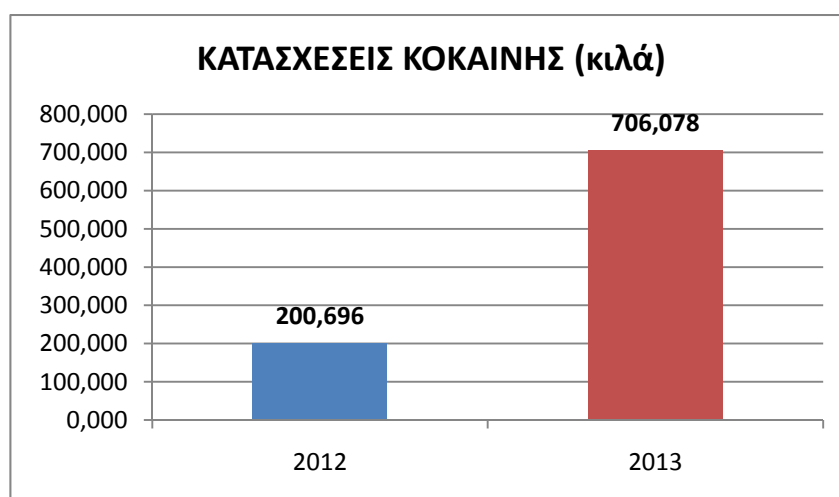
Η εξέλιξη των αερομεταφορών αξιοποιείται, επίσης, από τις εμπλεκόμενες εγκληματικές ομάδες της Νότιας Αμερικής. Ενδεικτικά κατά το 2013 στο διεθνή Αερολιμένα «Ελ. Βενιζέλος»

της Αθήνας σημειώθηκαν αξιοσημείωτες κατασχέσεις κοκαΐνης όπως ποσότητας 1,018 κιλών εντός των αποσκευών ημεδαπού, προερχόμενης από την Πολωνία και ποσότητας 1,080 κιλών σε σωματική έρευνα ημεδαπής προερχόμενης από την Βραζιλία μέσω Πολωνίας.

Ο φόβος εντοπισμού των διακινητών, τους ωθεί στην εξεύρεση νέων μεθόδων διακίνησης. Μία τέτοια μέθοδος που έχει εντοπιστεί και στην Ελλάδα αποτελεί η ενδοσωματική μεταφορά ναρκωτικών ουσιών.

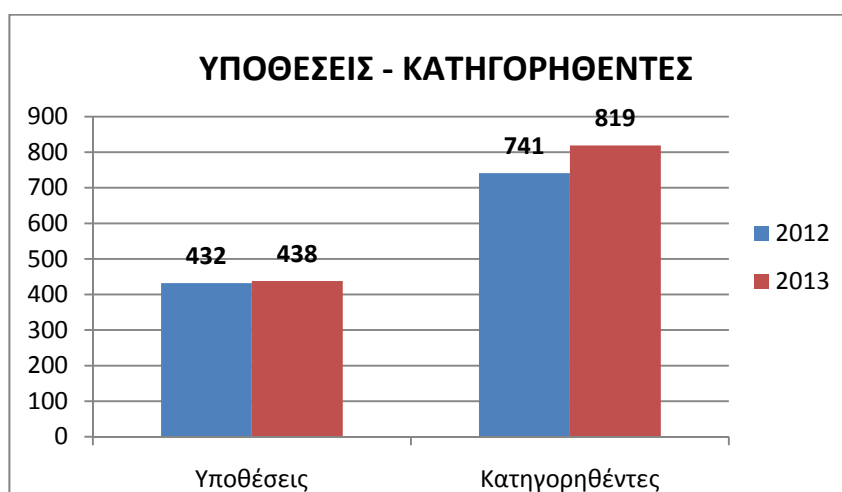
Η συνολική ποσότητα κοκαΐνης που κατασχέθηκε στη Χώρα μας από τις διωκτικές αρχές το 2013 ήταν περίπου 706 κιλά, εμφανίζοντας αισθητή αύξηση σε σχέση με το 2012 (ΓΡΑΦΗΜΑ 18). Αξίζει πάντως να σημειωθεί ότι από την παραπάνω ποσότητα, περίπου 514 κιλά κατασχέθηκαν σε φορτίο με μπανάνες από την Κολομβία (εκ των οποίων τα 264 κιλά στη Ρόδο και σχεδόν 250 κιλά στην Αθήνα), ενώ σε μία ακόμη περίπτωση κατασχέθηκαν σχεδόν 124 κιλά σε κοντέινερ από τον Ισημερινό.

ΓΡΑΦΗΜΑ 18

Ελαφρώς αυξημένος εμφανίζεται ο αριθμός των σχετικών υποθέσεων (438 έναντι 432 το 2012) καθώς και των κατηγορηθέντων ατόμων (819 έναντι 741 το 2012) (ΓΡΑΦΗΜΑ 19). Οι περισσότεροι κατηγορούμενοι ήταν Έλληνες (531) και ακολουθούν οι Αλβανοί (165) και οι Νιγηριανοί (18).

ΓΡΑΦΗΜΑ 19

Εγκληματικές Ομάδες

Παρά την αύξηση των κατασχεθεισών ποσοτήτων κοκαΐνης το 2013, η οποία οφείλεται κυρίως σε δύο μεγάλες υποθέσεις διακίνησης ναρκωτικών, η δραστηριότητα των εμπλεκόμενων εγκληματικών ομάδων φαίνεται να έχει εξασθενήσει, γεγονός που μπορεί να αποδοθεί στην υψηλή τιμή της εν λόγω ουσίας, παρά το ότι η κοκαΐνη συνήθως διακινείται στα εύπορα οικονομικά στρώματα.

Επιπλέον, εκ των προαναφερομένων στατιστικών στοιχείων προκύπτει η ενεργός και σχεδόν αποκλειστική δραστηριοποίηση Ελλήνων, Αλβανών και Νιγηριανών υπηκόων στη διακίνηση της ουσίας εντός της Χώρας. Σε εθνικό επίπεδο, οι εν λόγω εγκληματικές ομάδες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο τόσο στον τομέα της εισαγωγής μέσω των Αερολιμένων Αθηνών και Θεσσαλονίκης και των νησιών του Αιγαίου από την Τουρκία, όσο και της διανομής τους σε επίπεδο δρόμου. Η παρουσία μελών τους στους δρόμους δεν αποσκοπεί μόνο στην πώληση κοκαΐνης αλλά και στη στρατολόγηση νέων μελών, υπηκόων χωρών Ε.Ε.

Ο μεγάλος αριθμός Ελλήνων που κατηγορήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος για εμπλοκή σε υποθέσεις κοκαΐνης ερμηνεύεται από το γεγονός ότι τα ηγετικά στελέχη των εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιούνται στη διακίνηση κοκαΐνης στρατολογούν υπηκόους των χωρών διαμετακόμισης ή προορισμού για τη μεταφορά – διακίνηση της ουσίας.

Ο αριθμός των εμπλεκόμενων υπηκόων Αλβανίας μαρτυρά την δραστηριοποίηση και αλβανικών εγκληματικών ομάδων στη Χώρα μας, οι οποίες ωστόσο έχουν ως κύρια δραστηριότητά τους τη διακίνηση κάνναβης και ηρωίνης και δευτερευόντως τη διακίνηση κοκαΐνης. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνουν και οι κατασχέσεις ναρκωτικών από υπηκόους Αλβανίας εντός του 2013 από τις Διοικητικές Αρχές της Χώρας (161,345 κιλά κοκαΐνης, 96,125 κιλά ηρωίνης και 10.792,176 κιλά ακατέργαστης κάνναβης).

Όπως και με την ηρωίνη, η δράση των εγκληματικών ομάδων στη διακίνηση κοκαΐνης στη Χώρα μας συνδυάζεται σε πολλές περιπτώσεις και με άλλες εγκληματικές δραστηριότητες, όπως η εμπορία ανθρώπων, η διακίνηση όπλων, η διακίνηση μεταναστών, οι κλοπές οχημάτων, το «ξέπλυμα χρήματος» κ.ά.

ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

Τα συνθετικά ναρκωτικά, τα τελευταία χρόνια, είναι μετά την κάνναβη οι πιο διαδεδομένες ναρκωτικές ουσίες στην Ευρώπη. Η παραγωγή των συνθετικών ναρκωτικών στην Ε.Ε. ελέγχεται κυρίως από εγκληματικές ομάδες της Ολλανδίας και του Βελγίου, που αναλαμβάνουν την ευρείας κλίμακας διακίνηση τους στην Ευρώπη και σε τρίτες χώρες.

Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, η εξάπλωσή τους δεν βρίσκεται στα επίπεδα άλλων κρατών, ούτε έχει αναφερθεί σχετική δράση οργανωμένης εγκληματικής ομάδας τα τελευταία χρόνια. Κατά το προηγούμενο έτος οι κατασχέσεις μεθαδόνης παρουσίασαν μείωση, ενώ του LSD και του ΧΤC αύξηση, πλην όμως το πλήθος των υποθέσεων και το σύνολο των κατασχέσεων είναι στατιστικά αμελητέο συγκρινόμενα με τα στοιχεία που αφορούν την κάνναβη, την ηρωίνη και τη κοκαΐνη.

Μια μέθοδος διακίνησης ελεγχόμενων συνθετικών ναρκωτικών ουσιών αλλά και των μη ελεγχόμενων νέων συνθετικών ναρκωτικών, η οποία παρατηρείται σε μεμονωμένες περιπτώσεις και δεν αποτελεί ακόμα κύριο χαρακτηριστικό των εγκληματικών οργανώσεων της Χώρας μας, είναι η διακίνηση μέσω διαδικτύου.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Για τις ανάγκες συγγραφής της έκθεσης έχουν ληφθεί υπόψη εξιχνιασμένες υποθέσεις, οι δράστες των οποίων κατηγορήθηκαν αρχικά για παράβαση των άρθρων 372 Π.Κ. (Κλοπή), 374 Π.Κ. (Διακεκριμένη περίπτωση κλοπής), 380 Π.Κ. (Ληστεία) και ακολούθως για παράβαση του άρθρου 187 του Π.Κ.

Ως γενική διαπίστωση για το έτος 2013 είναι η μείωση της καταγεγραμμένης εγκληματικότητας καθώς βελτιώθηκαν όλοι οι δείκτες εγκληματικότητας, που σχετίζονται με τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας.

Κατά το 2013 οι διωκτικές αρχές ασχολήθηκαν με σημαντικό αριθμό υποθέσεων, μέρος των οποίων σχετίζονταν με την οργανωμένη δράση εγκληματικών ομάδων. Ως γενική διαπίστωση προκύπτει η επί το πλείστον εγκληματική δραστηριότητα από μεμονωμένους δράστες ή μικρές Εγκληματικές Ομάδες χωρίς τα χαρακτηριστικά των Οργανωμένων Ομάδων, που διαπράττουν ληστείες και κλοπές.

Το 2013, σε σχέση με το 2012, οι καταγεγραμμένες κλοπές – διαρρήξεις καθώς και οι κλοπές τροχοφόρων παρουσιάζουν μείωση. Παρόμοια είναι η στατιστική εικόνα που αποτυπώνεται και στις ληστείες. Ειδικότερα, στις ληστείες παρατηρήθηκε μείωση 17,9% (4.919 από 5.992), στις κλοπές – διαρρήξεις καταγράφεται μείωση 15,2% (74.538 από 87.912) και στις κλοπές τροχοφόρων μείωση 7,6% (28.801 από 31.166). Η αυξητική τάση που παρουσίαζαν τα τελευταία χρόνια οι ληστείες σε οικίες, ανακόπηκε το 2013 σε σύγκριση με το 2012, καθώς κατεγράφησαν 245 λιγότερες (946 από 1.191).

Είναι γνωστό ότι τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας, ορισμένες φορές, αποτελούν προπαρασκευαστικές πράξεις άλλων σοβαρότερων εγκλημάτων, καθώς σε αρκετές περιπτώσεις η κλοπή ενός τροχοφόρου έγινε με σκοπό να χρησιμοποιηθεί για τη διάπραξη ληστείας, διακίνησης ναρκωτικών ουσιών, διακίνησης παράνομων μεταναστών κ.ά.

Επίσης, παρατηρείται το φαινόμενο κλιμάκωσης της βαρύτητας και επικινδυνότητας του αρχικά επιδιωκόμενου από τους δράστες αποτελέσματος της πράξης τους, εξαιτίας παραγόντων που ανατρέπουν την προσχεδιασμένη εξέλιξή της και για τους οποίους ωστόσο στις πλειονότητά τους είναι προετοιμασμένοι. Παραδειγματικά, η είσοδος σε μία οικία με σκοπό την αφαίρεση χρηματικών ποσών και πολύτιμων αντικειμένων, μπορεί να εξελιχθεί σε ληστεία ή ακόμα και σε ανθρωποκτονία, στην περίπτωση που οι δράστες γίνουν αντιληπτοί από τα θύματά τους.

Τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας έχουν διαχωριστεί για τις ανάγκες της έκθεσης σε τρεις (3) κατηγορίες:

- Κλοπές τροχοφόρων,
- Κλοπές - διαρρήξεις και
- Ληστείες.

Οι εγκληματικές ομάδες που επιδίδονται στις ανωτέρω εγκληματικές δραστηριότητες διαπράττουν κατά κύριο λόγο:

- ένοπλες ληστείες σε τράπεζες, δημόσιες επιχειρήσεις, εμπορικά καταστήματα, χρηματοπιστολογές και οικίες.
- διαρρήξεις οικιών, εγκαταστάσεων επιχειρήσεων και άλλων καταστημάτων που εμπορεύονται ήδη μεγάλης αξίας (κοσμήματα, ηλεκτρονικές συσκευές, μεταλλικά αντικείμενα κ.λπ.)

Οι εγκληματικές ομάδες που διαπράττουν τα παραπάνω αδικήματα απαρτίζονται ως επί το πλείστον από 3-10 άτομα και η δράση τους συνήθως αν και δεν εκτείνεται σε μεγάλα γεωγραφικά όρια, καλύπτει όλο το εύρος των δυνατοτήτων που παρέχει η ευχερής οδική διασύνδεση των περιοχών – εντός και εκτός των πόλεων – που επιχειρούν και εξασφαλίζεται η διαφυγή και απομάκρυνσή τους.

Η κατάταξη των εγκληματικών ομάδων πλέον δεν μπορεί πλέον να γίνει αυστηρά με βάση την εθνική τους καταγωγή όπως στο παρελθόν, καθώς με το πέρασμα των χρόνων, υπάρχει προσαρμογή συμπεριφοράς μεγάλου αριθμού μεταναστών – προερχομένων από ευρωπαϊκές – Βαλκανικές ή παρευξείνιες χώρες της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. – στην ελληνική κοινωνία, γεγονός που αντανακλάται και στη δομή των Εγκληματικών Ομάδων.

Στις περιπτώσεις μικτών εγκληματικών ομάδων, οι ημεδαποί ελέγχουν το οργανωτικό σκέλος και οι αλλοδαποί το εκτελεστικό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα εγκληματική ομάδα που διέπραττε ληστείες σε τράπεζες και οικίες, κλοπές και ανατινάξεις Α.Τ.Μ. και κλοπές οχημάτων.

Η εθνική καταγωγή των ομοιογενών εγκληματικών ομάδων, προέρχεται κυρίως από τις Βαλκανικές χώρες, στις οποίες καταλήγει ένα μεγάλο μέρος των κερδών. Χαρακτηριστικότερη είναι η Εγκληματική Ομάδα “Pink Panthers”, μέλη της οποίας είναι υπήκοοι από χώρες της πρώην Γιουγκοσλαβίας. Παρακλάδι της συγκεκριμένης Εγκληματικής Ομάδας διέπραττε κλοπές - διαρρήξεις και ληστείες σε κοσμηματοπωλεία τόσο στην Αθήνα όσο και στην περιφέρεια. Εν συνεχεία φρόντιζαν για την άμεση αποχώρησή τους από τη Χώρα με τελικό προορισμό τη Σερβία.

ΛΗΣΤΕΙΕΣ

Στην πλειοψηφία τους, οι ληστές δεν είναι άπειροι, αλλά εγκληματίες που έχουν δράσει στο παρελθόν σε παρόμοια αδικήματα, όπως κλοπές και ληστείες καταστημάτων, τραπεζών, ανθρωποκτονίες κ.λπ. Κατά το 2013 οι δράστες των ληστειών διατηρούν τα αντίστοιχα ποιοτικά χαρακτηριστικά συμπεριφοράς και τρόπου δράσης, που έχουν προσδιορισθεί και κατά τα παρελθόντα έτη 2011 και 2012.

Η μεθοδικότητα με την οποία δρουν και ο συντονισμός των ενεργειών τους προσδιορίζει την σοβαρότητα και προσοχή που επιδεικνύουν κατά την εγκληματική δράση τους. Παρουσιάζεται η τάση για έντονη εκδήλωση άσκησης βίας προς τα θύματα (για να τους φανερώσουν τα σημεία που έχουν κρυμμένα χρήματα ή τιμαλφή), από τα μέλη των εγκληματικών ομάδων που συμπράττουν κατά την τέλεση των ληστειών. Ο βαρύς οπλισμός που φέρουν και η βία που ασκούν στα θύματά τους καταδεικνύει την προετοιμασία και αποφασιστικότητά τους να πραγματοποιήσουν το στόχο τους με οποιοδήποτε τίμημα. Για να αποφύγουν την σύλληψη, δε διστάζουν να πυροβολήσουν κάνουν χρήση όπλων με ανθρωποκτόνο πρόθεση εναντίον κάθε διώκτη τους ακόμη και αστυνομικών.

Για να τελέσουν τις ληστείες οι Εγκληματικές Ομάδες χρησιμοποιούν κλεμμένα οχήματα (αυτοκίνητα, μοτοσικλέτες) ως μέσα διαφυγής, υποστήριξης ή μεταφοράς στον τόπο τέλεσης της πράξης, ενώ μετά την ολοκλήρωση της δράσης τους τα εγκαταλείπουν ή και τα καταστρέφουν. Τα οχήματα αυτά είτε τα αφαιρούν οι ίδιοι σε προγενέστερο χρόνο, είτε τα προμηθεύονται έναντι τιμήματος από άλλες συνεργαζόμενες εγκληματικές ομάδες που διαπράττουν κλοπές οχημάτων «κατά παραγγελία».

Τέλος σημειώνεται ότι ληστείες τραπεζών, έχει διαπιστωθεί ότι διαπράττονται και από άτομα που εμπλέκονται στην δομή τρομοκρατικών οργανώσεων, με σκοπό και την οικονομική υποστήριξη της δράσης της οργάνωσης. Οι ληστείες αυτές συνήθως τελούνται σε περιφερειακές επαρχιακές πόλεις, από πολυμελείς ομάδες με καθορισμένους ρόλους συμμετοχής στην επιχειρησιακή υποστήριξη δράσης και διαφυγής. Ως στόχοι επιλέγονται είτε απομονωμένες τράπεζες, είτε τράπεζες που γειτνιάζουν μεταξύ τους και ληστεύονται διαδοχικά ή ταυτόχρονα. Επιδίωξη είναι η εξασφάλιση αφαίρεσης μεγάλων χρηματικών ποσών, που συνήθως επιτυγχάνεται.

ΚΛΟΠΕΣ

Κλοπές - Διαρρήξεις

Οι κλοπές που διαπράττονται στην Ελλάδα αφορούν κυρίως μεμονωμένους περιστασιακούς δράστες, ωστόσο αξιόλογο μέρος των κλοπών αποτελεί δράση εγκληματικών ομάδων. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων, αφαιρούνται πολύτιμα αντικείμενα και χρήματα από οικίες με διάρρηξη, ενώ σε λιγότερες περιπτώσεις από εμπορικές επιχειρήσεις που κατέχουν είδη μεγάλης αξίας (κοσμηματοπωλεία, καταστήματα επώνυμης ένδυσης και καταστήματα ηλεκτρικών συσκευών).

Στην κατηγορία αυτή σημαντικός αριθμός κλοπών (αρπαγών τσαντών – πορτοφολιών) όσο και διαρρήξεων με αφαίρεση ειδών ή χρημάτων χαμηλής αξίας, παραμένει αφανής. Έτσι η παρακολούθηση της δράσης εγκληματικών ομάδων (κυρίως από βαλκανικές χώρες) που δραστηριοποιείται ειδικότερα στην αφαίρεση μικρών χρηματικών ποσών ανά θύμα, αλλά υψηλών ανά ποσότητα θυμάτων σε δημόσιους πολυπληθείς χώρους δεν είναι δυνατή.

Σε ευρύτερο πλαίσιο οι εγκληματικές ομάδες που εμπλέκονται συνηθίζουν να διαπράττουν κλοπές με διάρρηξη κυρίως σε οικίες και καταστήματα, χωρίς να παραβλέπονται και οι περιπτώσεις όπου αφαιρούν μεταλλικά αντικείμενα (καλώδια χαλκού, μετασχηματιστές ηλεκτρικού ρεύματος κ.α.) από εγκαταστάσεις οργανισμών κοινής ωφέλειας.

Η δράση τους περιλαμβάνει αρχικά τον εντοπισμό του στόχου τους, που είναι κυρίως οικίες, με κριτήριο την μέγεθος των αξιών που επιδιώκουν αλλά και την πληροφόρηση που έχουν, την παρακολούθηση τους, προκειμένου να διαπιστώσουν τις συνήθειες των ενοίκων και τις ιδιαιτερότητες περιβάλλοντος χώρου και στη συνέχεια, αφού κάνουν τις αυτοψίες που αυτοί κρίνουν αρκετές, την είσοδο εντός αυτών σε χρόνο που ευνοούν οι συνθήκες του στόχου τους, για την αφαίρεση χρημάτων, τιμαλφών, μικροηλεκτρονικών συσκευών (Laptops, Tablets, κινητά τηλέφωνα κ.λπ.) και ορισμένες φορές αυτοκινήτων.

Τα αντικείμενα που αφαιρούνται αποθηκεύονται σε ασφαλείς τοποθεσίες που επιλέγουν οι εγκληματικές ομάδες, είτε διοχετεύονται άμεσα στις χώρες προέλευσης των μελών προκειμένου να πωληθούν εκεί. Όταν πρόκειται να προωθηθούν στο εξωτερικό, αυτό πραγματοποιείται με διάφορους τρόπους ανάμεσα στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και η μεταφορά με τουριστικά λεωφορεία.

Οι Εγκληματικές Ομάδες από την Αλβανία τη Ρουμανία και τη Γεωργία που δρουν στην Ελλάδα έχουν ιδιαίτερα μεγάλο βαθμό εξειδίκευσης στη δράση τους, καθώς καταφέρνουν να διαπράττουν μεγάλο αριθμό διαρρήξεων χωρίς να γίνονται αντιληπτοί και να αφήνουν ίχνη.

Κλοπές Τροχοφόρων

Η Ελλάδα μπορεί να χαρακτηριστεί χώρα προέλευσης, χώρα προορισμού αλλά και ενδιάμεση χώρα, αναφορικά με τη διακίνηση και τη διάθεση κλεμμένων οχημάτων. Στη χώρα μας, κάθε χρόνο αφαιρούνται πολλά οχήματα, τα οποία οι εγκληματικές ομάδες εξάγουν σε άλλες χώρες. Η εισαγωγή κλεμμένων οχημάτων και η διοχέτευση τους στην παράνομη αγορά τα τελευταία χρόνια είναι αισθητά μειωμένη, δοθέντος ότι η ζήτηση για μεταχειρισμένα πολυτελή αυτοκίνητα, που είχε παρατηρηθεί κατά το παρελθόν, κατά το ελεγχόμενο διάστημα είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Διατηρείται όμως σε κάποιο βαθμό στο επίπεδο χαμηλού κυβισμού καθώς και στη διάθεση ανταλλακτικών.

Έχει διαπιστωθεί κατά το παρελθόν ότι οι κύριες εγκληματικές οδοί (criminal roots) που ακολουθούν οι ομάδες αυτές ποικίλουν ανάλογα με το αν η Ελλάδα αποτελεί χώρα προέλευσης, προορισμού ή ενδιάμεση χώρα. Όταν η Ελλάδα είναι χώρα προέλευσης (από όπου έχουν κλαπεί τα οχήματα), τα οχήματα οδηγούνται από τις εγκληματικές ομάδες προς τα σύνορα και στη συνέχεια εξάγονται στην Αλβανία, τη Ρουμανία, τη Βουλγαρία, την Π.Γ.Δ.Μ. και την Τουρκία. Τα οχήματα που προορίζονται για τη Μέση Ανατολή, τα αραβικά κράτη και την Ασία, συνήθως διακινούνται από τα λιμάνια του Πειραιά και της Πάτρας με επιβατηγά – οχηματαγωγά πλοία ή με φορτηγά πλοία εντός εμπορευματοκιβωτίων (containers).

Όσον αφορά τα κλεμμένα οχήματα που έχουν ως προορισμό την Ελλάδα, οι εγκληματικές ομάδες τα εισάγουν στη χώρα κυρίως από το λιμάνι της Πάτρας και της Ηγουμενίτσας. Αφού εκτελωνισθούν (με πλαστά συνοδευτικά έγγραφα), τα διανέμουν σε εκθέσεις πώλησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων (τα προοριζόμενα προς πώληση) ή μάντρες πώλησης μεταχειρισμένων ανταλλακτικών (αποσυναρμολογούνται για ανταλλακτικά).

Στην περίπτωση που η Ελλάδα είναι ενδιάμεση χώρα κατά τη διακίνηση των κλεμμένων οχημάτων, οι Εγκληματικές Ομάδες εισάγουν τα οχήματα κυρίως από το λιμάνι της

Ηγουμενίτσας και της Πάτρας. Χώρες προέλευσης αυτών των οχημάτων είναι η Γερμανία, το Βέλγιο, η Γαλλία, η Ισπανία και η Ιταλία. Αυτά που εισέρχονται από την Ηγουμενίτσα ακολουθούν τον οδικό άξονα της Εγνατίας Οδού, με προορισμό τους Κήπους Έβρου, ώστε να περάσουν στην Τουρκία και από εκεί να κατευθυνθούν προς τη Μέση Ανατολή ή την Ασία.

Οι συνηθέστερες εθνικότητες των μελών που απαρτίζουν τις εγκληματικές ομάδες είναι αλβανικές, ρουμανικές, βουλγαρικές, ρωσικές, τουρκικές, γεωργιανές, πρώην ανατολικών χωρών και σε ορισμένες περιπτώσεις χωρών της Μέσης Ανατολής. Η δομή των συγκεκριμένων εγκληματικών ομάδων μπορεί να χαρακτηριστεί ως μερικώς ιεραρχική και επίπεδη. Συνήθως, είναι ολιγομελείς και ευέλικτες. Διαθέτουν μεγάλη εξειδίκευση και υψηλή τεχνογνωσία, ανάλογα με το είδος των οχημάτων στο οποίο «ειδικεύονται».

Συγκεκριμένα, οι εν λόγω εγκληματικές ομάδες επεκτείνουν τη δράση τους και σε άλλα εγκληματικά πεδία, όπως η πλαστογραφία, η υφαρπαγή ψευδών βεβαιώσεων από δημόσιες υπηρεσίες κ.λπ. για να επιτύχουν τους στόχους τους. Με τις συγκεκριμένες παράνομες δραστηριότητες μπορούν να καταρτίζουν έγγραφα, τιμολόγια αγοράς, πινακίδες και άλλα απαραίτητα παραστατικά και πιστοποιητικά για τη διακίνηση των κλεμμένων οχημάτων, εν μέσω διασυνοριακών ελέγχων και τελωνείων, αλλά και την ταξινόμηση και πώληση των οχημάτων αυτών, ως νόμιμων, στις χώρες προορισμού.

Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται αλλοδαπές και εγχώριες εγκληματικές ομάδες. Από τον τρόπο διάπραξης (*modus operandi*), που ακολουθούν οι εγκληματικές ομάδες κατά τη διάπραξη της συγκεκριμένης εγκληματικής δραστηριότητας, προκύπτει η τυπολογία τους, με βάση την οποία οι ομάδες αυτές μπορούν να διακριθούν στις παρακάτω κατηγορίες:

- Στις αλλοδαπές εγκληματικές ομάδες που διακινούν κλεμμένα οχήματα, τα οποία προέρχονται από χώρες της Δυτικής Ευρώπης και προορίζονται για τις πρώην ανατολικές χώρες, τις βαλκανικές, τις Ρωσικές Δημοκρατίες και την Τουρκία.
- Στις αλλοδαπές εγκληματικές ομάδες οι οποίες συνεργάζονται με τις εγχώριες. Οι αλλοδαπές αναλαμβάνουν τη μεταφορά των κλεμμένων οχημάτων στη Χώρα μας, αφού έχουν ήδη προβεί στην κλοπή αυτών και στην κατάρτιση των πλαστών συνοδευτικών εγγράφων που είναι απαραίτητα για τον εκτελωνισμό τους.
- Στις εγχώριες εγκληματικές ομάδες οι οποίες κλέβουν οχήματα εντός της Χώρας και στη συνέχεια είτε παραποιούν τα στοιχεία των κλεμμένων οχημάτων και τα πωλούν ως νόμιμα σε ανυποψίαστους πολίτες, είτε τα πωλούν απευθείας σε άλλες εγκληματικές ομάδες, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε άλλα εγκλήματα όπως ληστείες, διακίνηση ναρκωτικών ουσιών κ.λπ.
- Στις αλλοδαπές εγκληματικές ομάδες, κυρίως αλβανικής και ρουμανικής εθνικότητας, οι οποίες προβαίνουν σε διαρρήξεις πολυτελών οικιών, αφαιρώντας τιμαλφή, χρήματα και αντικείμενα αξίας και εν συνεχεία διαφεύγουν με τα οχήματα των θυμάτων, αφού έχουν αφαιρέσει και τα κλειδιά.

Εξετάζοντας ειδικότερες περιπτώσεις και τάσεις, έχει διαπιστωθεί πως κατά καιρούς εισέρχονται στη Χώρα αλλοδαπές εγκληματικές ομάδες ή μεμονωμένα μέλη αυτών, με κύριο και αποκλειστικό σκοπό την κατά παραγγελία και κατ' επιλογή κλοπή συγκεκριμένου τύπου

οχήματος. Οι συγκεκριμένες ομάδες είναι εξειδικευμένες στην παραβίαση τέτοιων οχημάτων και επιπλέον εφοδιάζονται με ειδικό εξοπλισμό.

Οι εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στην εμπορία κλεμμένων οχημάτων εκδηλώνουν ενδιαφέρον και για επαγγελματικά βαριά οχήματα, καθώς και γεωργικά μηχανήματα (τουριστικά λεωφορεία, φορτηγά, συρόμενα και επικαθήμενα, μπετονιέρες, πρέσες ανύψωσης σκυροδέματος, γεωργικούς ελκυστήρες κ.λπ.). Τα οχήματα αυτού του είδους, οι Εγκληματικές Ομάδες τα προωθούν προς τις Βαλκανικές Χώρες, τη Μέση Ανατολή, την Ασία και τις αραβικές χώρες.

Ένα ευρύ πεδίο δραστηριότητας των Εγκληματικών Ομάδων είναι η εμπορία κλεμμένων μοτοσυκλετών. Σε αυτό συντελεί το ότι στην Ελλάδα υπάρχει μεγάλη ζήτηση για μοτοσυκλέτες μεγάλου κυβισμού και ως χώρα είναι μια από τις καλύτερες αγορές δικύκλων, αναλογικά με τον πληθυσμό της. Κατά το παρελθόν, απασχόλησαν τις Ελληνικές Αρχές υποθέσεις όπου κατόπιν συνεργασίας ελληνικών, ιαπωνικών και άλλων αλλοδαπών εγκληματικών ομάδων, έγιναν μαζικές εισαγωγές κλεμμένων μοτοσυκλετών από την Ιαπωνία, εντός εμπορευματοκιβωτίων (containers) εμπορικών πλοίων. Οι ομάδες - στις περιπτώσεις αυτές - παραποιούσαν ένα ψηφίο από τους αριθμούς πλαισίου και κινητήρα των μοτοσυκλετών, στα συνοδευτικά έγγραφα, με αποτέλεσμα να μην προκύπτει πως είναι κλεμμένες κατά τον τελωνειακό έλεγχο. Στη συνέχεια, οι μοτοσυκλέτες εισάγονταν στην Ελλάδα ως μεταχειρισμένες και πωλούνταν νόμιμα στην ελληνική αγορά.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΠΡΑΞΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Οι εγκληματικές ομάδες που διαπράττουν εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας, εκμεταλλεύονται κυρίως τρωτότητες, κατά την παράνομη δραστηριότητά τους. Οι κυριότερες είναι:

- Η οικονομική κρίση που δυσχεραίνει την εξεύρεση πόρων για την λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων προστασίας για την αποφυγή θυματοποίησης, τόσο από την πλευρά της πολιτείας όσο και από την πλευρά των πολιτών, ενώ ευνοεί και την ανάληψη εγκληματικής δράσης για την εξεύρεση οικονομικών πόρων.
- Ο υπερπληθυσμός που υπάρχει στις ελληνικές φυλακές, έχει οδηγήσει την Ελληνική πολιτεία να λαμβάνει συχνά μέτρα αποσυμφόρησης των σωφρονιστικών καταστημάτων με τη μείωση του αριθμού των κρατούμενων σ' αυτά προκειμένου αυτά να πληρούν έστω και στοιχειωδώς κάποιες διεθνείς προδιαγραφές ασφάλειας και υγιεινής διαβίωσης των κρατούμενων. Αποτέλεσμα αυτών των μέτρων είναι αρκετοί δράστες εγκλημάτων κατά της ιδιοκτησίας να μην εκτίουν το σύνολο της ποινής τους, παρά μόνο μέρος αυτής με συνέπεια, ο ποινικός κολασμός της πράξης τους να μην αποτελεί για αυτούς ισχυρό ανασταλτικό παράγοντα της παράνομης δράσης τους.
- Η είσοδος της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είχε ως συνέπεια την κατάργηση των υποχρεωτικών τελωνιακών ελέγχων που υπήρχαν κατά το παρελθόν, με αποτέλεσμα να καθίσταται ευκολότερη η διοχέτευση στο εξωτερικό προϊόντων που προέρχονται από παράνομες εγκληματικές δραστηριότητες.

- Σε ορισμένες χώρες δεν υπάρχουν ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων κλεμμένων ή κυκλοφορούντων οχημάτων και σε αυτές που υπάρχουν, δεν είναι πάντα συνδεδεμένες οι βάσεις κυκλοφορούντων με τη βάση αναζητούμενων οχημάτων Σένγκεν, με αποτέλεσμα να υπάρχει δυσκολία ελέγχου της γνησιότητας των συνοδευτικών εγγράφων, για τη νόμιμη προέλευση των οχημάτων, κατά το διασυνοριακό έλεγχο
- Η γραφειοκρατία και η μη έγκαιρη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών.
- Η διαφθορά κρατικών υπαλλήλων σε τελωνεία και υπηρεσίες συγκοινωνιών.
- Η απουσία ή η ελλιπής λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από την πλευρά των θυμάτων.

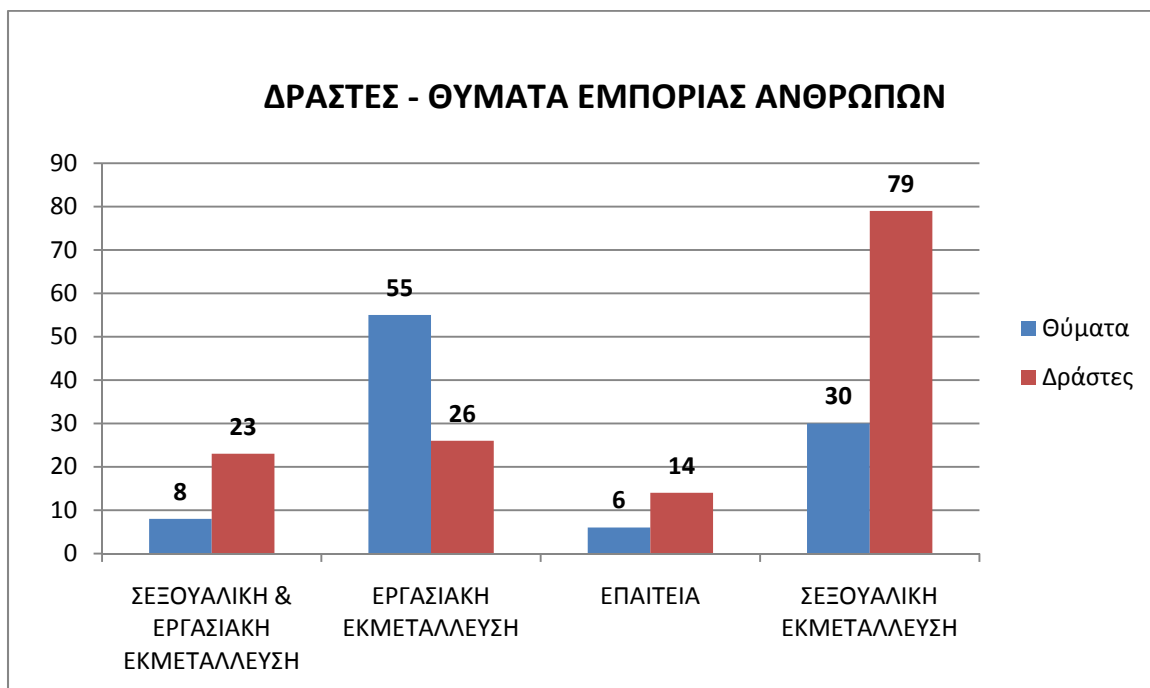
ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η εμπορία ανθρώπων για το έτος 2013 στην Ελλάδα, εμφανίστηκε με τις μορφές της σεξουαλικής εκμετάλλευσης γυναικών, της εργασιακής εκμετάλλευσης ατόμων και της εξαναγκασμένης επαιτείας. Ειδικότερα καταγράφηκαν -24- υποθέσεις σεξουαλικής εκμετάλλευσης, -6- εργασιακής εκμετάλλευσης, -5- επαιτείας και -2- σεξουαλικής & εργασιακής εκμετάλλευσης.

Στο ΓΡΑΦΗΜΑ 20 που ακολουθεί εμφανίζονται οι δράστες και τα θύματα, ανάλογα με τη μορφή της ανωτέρω εγκληματικής δραστηριότητας.

ΓΡΑΦΗΜΑ 20

Τα θύματα εμπορίας ανθρώπων προήλθαν κυρίως από χώρες με χαμηλότερο βιοτικό επίπεδο από αυτό της Ελλάδας, όπου ζούσαν σε συνθήκες φτώχειας και ανέχειας, γεγονός που τα κατέστησε πιο ευάλωτα στις υποσχέσεις για ανεύρεση εργασίας που τους έδωσαν τα μέλη των εγκληματικών ομάδων που τα προσέγγισαν.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του παραπάνω γραφήματος, κατά το έτος 2013, παρατηρήθηκε μείωση του συνολικού αριθμού των υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων σε σχέση με το 2012 (37 έναντι 46). Από το σύνολο των υποθέσεων αυτών, οι **δέκα (10)** αφορούσαν οργανωμένη εγκληματική δραστηριότητα και ειδικότερα έξι (6) υποθέσεις σεξουαλικής εκμετάλλευσης, δύο (2) υποθέσεις εργασιακής εκμετάλλευσης και δύο (2) υποθέσεις σεξουαλικής & εργασιακής εκμετάλλευσης.

Επίσης, κατά το έτος 2013 παρατηρήθηκε μικρή αύξηση του αριθμού των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων σε σχέση με το 2012 (99 θύματα έναντι 94 το 2012). Εκ του συνόλου των θυμάτων, τριάντα (30) ήταν θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης, πενήντα πέντε (55) εργασιακής εκμετάλλευσης, έξι (6) επαιτείας και οκτώ (8) θύματα σεξουαλικής & εργασιακής εκμετάλλευσης.

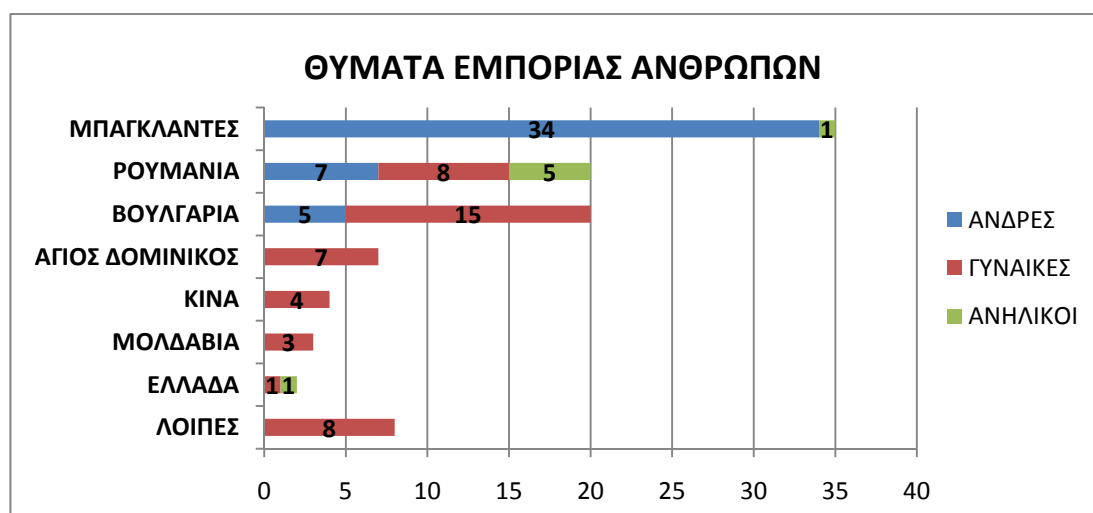
Μείωση κατά το προηγούμενο έτος παρατηρήθηκε και στον αριθμό των αλλοδαπών γυναικών θυμάτων γενετήσιας εκμετάλλευσης, οι οποίες προέρχονταν από Χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Στην πλειοψηφία τους, προέρχονταν από τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία που αποτελούν μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επομένως μπορούσαν να κινηθούν ελεύθερα μεταξύ των κρατών – μελών.

Επισημαίνεται ότι το προηγούμενο έτος, καταγράφηκαν και δύο (2) υποθέσεις παράνομης διακίνησης γυναικών υπηκόων Κίνας στην Ελλάδα από δίκτυα ομοεθνών τους (μία υπόθεση σεξουαλικής εκμετάλλευσης και μία υπόθεση εργασιακής εκμετάλλευσης), ενώ είναι χαρακτηριστικό ότι μέχρι το 2013 δεν είχε καταγραφεί εμπλοκή υπηκόων προερχόμενες από χώρες της Ασίας σε σχετικές υποθέσεις.

Σε ότι αφορά τους άνδρες θύματα εμπορίας ανθρώπων, η πλειοψηφία τους ήταν υπήκοοι Μπαγκλαντές, οι οποίοι διακινήθηκαν στη Χώρα μας με σκοπό την εργασιακή εκμετάλλευση, σε αντίθεση με τα τελευταία χρόνια όπου στην πλειοψηφία τους ήταν υπήκοοι Ρουμανίας και Βουλγαρίας, οι οποίοι όμως εξακολουθούν να κατέχουν υψηλά ποσοστά θυματοποίησης, στον ίδιο τομέα.

Στο ΓΡΑΦΗΜΑ 21 που ακολουθεί εμφανίζονται τα θύματα εμπορίας ανθρώπων ανά υπηκοότητα και φύλο.

ΓΡΑΦΗΜΑ 21

Από την ανάλυση των υποθέσεων που απασχόλησαν τις ελληνικές αρχές κατά το έτος 2013, προκύπτει ότι τα βασικά στάδια των ανωτέρω εγκληματικών δραστηριοτήτων δεν διαφοροποιούνται σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Τα στάδια αυτά παραμένουν:

- Η προσέγγιση και στρατολόγηση των θυμάτων στις χώρες προέλευσής τους.
- Η μεταφορά των θυμάτων στη χώρα προορισμού.
- Η παραλαβή των θυμάτων από μέλη εγκληματικών ομάδων στη χώρα προορισμού.
- Ο εξαναγκασμός του θύματος στην παράνομη εργασία.

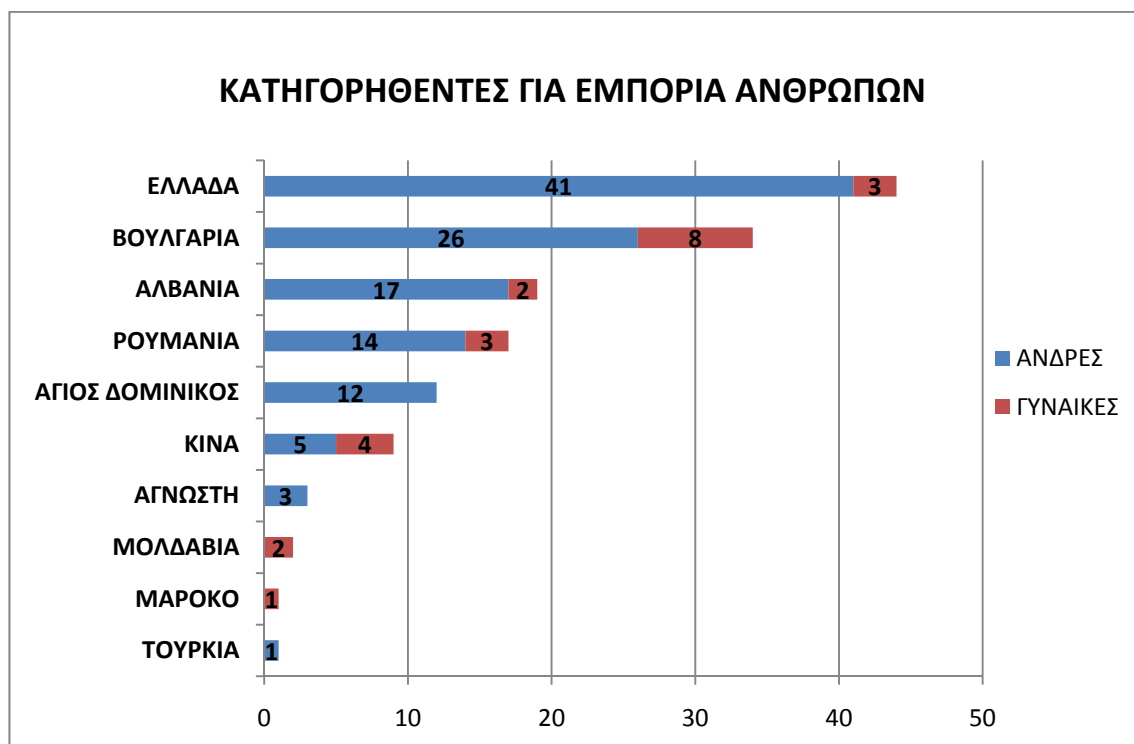
ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Οι σημαντικότερες οργανωμένες εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στην εμπορία ανθρώπων είναι αυτές που έχουν τη δυνατότητα ελέγχου όλων των παραπάνω σταδίων της διαδικασίας. Σημαντική κρίνεται, επίσης, η δράση των εγχώριων εγκληματικών ομάδων. Οι ομάδες αυτές συνεργάζονται με άλλες εγκληματικές οργανώσεις ή μέλη αυτών στις χώρες προέλευσης των θυμάτων, σε διάφορα στάδια της διαδικασίας.

Κατά το έτος 2013, κατηγορήθηκαν για το αδίκημα της εμπορίας ανθρώπων συνολικά -142- άτομα, εκ των οποίων οι -71- συνελήφθησαν (-61- άνδρες και -10- γυναίκες). Από τους λοιπούς -71- μη συλληφθέντες δράστες, οι -58- ήταν άνδρες και οι -13- γυναίκες.

Στο ΓΡΑΦΗΜΑ 22 εμφανίζονται οι κατηγορηθέντες για εμπορία ανθρώπων το 2013 κατά φύλο και υπηκοότητα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 22

Οι πιο σημαντικές εγκληματικές ομάδες εμπορίας ανθρώπων που δραστηριοποιήθηκαν είναι οι ακόλουθες:

Εγκληματικές Ομάδες που δραστηριοποιούνται στην παράνομη διακίνηση γυναικών με σκοπό την σεξουαλική τους εκμετάλλευση. Κατά το έτος 2013, διαπιστώθηκε η δραστηριοποίηση αλβανικών, βουλγαρικών και ρουμανικών εγκληματικών οργανώσεων στον υπόψη τομέα.

Επίσης, από τις Αστυνομικές Αρχές της Χώρας μας, εξαρθρώθηκε διεθνής εγκληματική οργάνωση υπηκόων Αγίου Δομίνικου, η οποία δραστηριοποιούνταν στην παράνομη διακίνηση ομοεθνών τους με σκοπό τη σεξουαλική και οικονομική τους εκμετάλλευση. Η μεταφορά των θυμάτων πραγματοποιούνταν μέσω Τουρκίας στη Χώρα μας, ενώ τελικός προορισμός των θυμάτων ήταν Ευρωπαϊκές χώρες και κυρίως η Ισπανία, λόγω κοινής γλώσσας. Εμπλοκή υπηκόων Αγίου Δομίνικου σε υπόθεση εμπορίας ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση των θυμάτων είχε καταγραφεί και κατά το παρελθόν, και συγκεκριμένα το έτος 2011.

Οι εν λόγω εγκληματικές ομάδες δραστηριοποιούνται, πέραν των μεγάλων πόλεων, και σε μικρές επαρχιακές όπου μεταφέρουν τα θύματα και τα μεταπωλούν σε ημεδαπούς συνεργούς τους που διατηρούν επιχειρήσεις (μπαρ, οίκους ανοχής, κ.λπ.), ενώ σύνηθες είναι και το φαινόμενο παροχής υπηρεσιών από τα θύματα σε σπίτια και διαμερίσματα. Στις υποθέσεις που επιλήφθηκαν οι ελληνικές Αρχές διαπιστώθηκε η άσκηση βίας στα θύματα προκειμένου να έρχονται σε σεξουαλική επαφή με τους πελάτες και η παρακράτηση του συνόλου των χρημάτων που τους αποδίδονταν.

Το επίπεδο συμμετοχής γυναικών σε αυτές τις εγκληματικές ομάδες παραμένει σχετικά υψηλό (23 γυναίκες δράστες σε σύνολο 142). Πολλές εξ αυτών υπήρξαν προηγουμένως θύματα εκμετάλλευσης και πλέον δρουν ως μέλη των εγκληματικών οργανώσεων, γεγονός που υποδεικνύει μία περίπλοκη διανομή ρόλων στις ομάδες. Η θέση των γυναικών μελών φαίνεται να ισχυροποιείται σε όλες τις ομάδες τόσο στο στάδιο της στρατολόγησης όσο και στα υπόλοιπα στάδια της διαδικασίας.

Η χρήση βίας στα θύματα εμπορίας γυναικών χρησιμοποιείται συνήθως για τον εξαναγκασμό τους. Εντούτοις, παρατηρείται τα τελευταία χρόνια μία κάμψη στην άσκηση έντονης σωματικής βίας και προτιμάται η χρήση ψυχολογικής βίας, απειλών ή υποτιθέμενων «υπερχρεώσεων» με υπέρογκα χρηματικά ποσά που πρέπει αυτές να αποπληρώσουν για την κάλυψη των εξόδων μεταφοράς και τακτοποίησης των εγγράφων για τη νόμιμη παραμονή τους στη Χώρα (Happy Trafficking/Smiling Trafficking).

Εγκληματικές Ομάδες που δραστηριοποιούνται στην εξαναγκαστική εργασία. Το έτος 2013, διαπιστώθηκε η δράση εγκληματικών ομάδων εργασιακής εκμετάλλευσης ανθρώπων καθώς και εξαναγκασμού ατόμων σε επαιτεία.

Ενώ μέχρι σήμερα οι υποθέσεις εργασιακής εκμετάλλευσης αφορούσαν κατά αποκλειστικότητα την δραστηριοποίηση στον τομέα των αγροτικών εργασιών, το έτος 2013, σε νησιωτική περιοχή βεβαιώθηκε η παράνομη διακίνηση γυναίκας υπηκόου Βουλγαρίας με σκοπό την εργασιακή της εκμετάλλευση, ως οικιακή βοηθός.

Το πρόσχημα για τον ερχομό των θυμάτων στην Ελλάδα αποτελεί η εργασία επί αμοιβή και η διαμονή τους σε δωμάτια. Η μεταφορά τους συχνά ακολουθεί μεταναστευτικές ροές μέσω

των χερσαίων συνόρων. Εν τέλει, τα θύματα οδηγούνται σε αγροτικές περιοχές όπου διαμένουν σε παραπήγματα υπό συνθήκες εξαθλίωσης.

Εξαναγκάζονται σε πολλές ώρες εργασίας για την οποία την αμοιβή εισπράττουν τα μέλη των ομάδων, χωρίς να τους αποδίδουν τα δεδουλευμένα. Επιπρόσθετα, τους χρεώνουν τη διατροφή τους με μεγάλα ποσά προκειμένου, σε συνδυασμό με τον περιορισμό τους στα παραπήγματα και τη στέρηση των ταξιδιωτικών τους εγγράφων, να τους ελέγχουν ευκολότερα.

Οι δράστες των υποθέσεων επαιτείας διαπιστώθηκε ότι ήταν κυρίως Βούλγαροι. Στις περιπτώσεις αυτές τα θύματα προσποιούνται τους τυφλούς ή τους ανάπηρους σε κεντρικούς δρόμους σχεδόν πάντα υπό τον έλεγχο μελών των κυκλωμάτων που τους παρακολουθούν από κοντινή απόσταση. Πέραν των πρακτικών εξαναγκασμού που προαναφέρθηκαν σημειώνεται ότι η στέρηση διατροφής στις περιπτώσεις αυτές είναι κανόνας προκειμένου το θύμα να προκαλεί τον οίκτο κατά την επαιτεία.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Η εμπορία ανθρώπων επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από τις κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες στις χώρες προέλευσης των θυμάτων. Από τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι τα θύματα εργασιακής ή σεξουαλικής εκμετάλλευσης προέρχονται από χώρες με χαμηλότερο βιοτικό επίπεδο από αυτό της Ελλάδας στις οποίες, πέραν της οικονομικής, υπάρχει και κοινωνική αστάθεια.

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία απ' όπου προέρχεται η πλειοψηφία τόσο των θυμάτων εκμετάλλευσης όσο και των κατηγορηθέντων για εμπορία ανθρώπων. Η δραστηριοποίηση εγκληματικών ομάδων από τις χώρες αυτές στην Ελλάδα σχετίζεται με την γεωγραφική εγγύτητα που έχουν με τη χώρα μας, την ένταξή τους στην Ε.Ε., γεγονός που επιτρέπει την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, αλλά και την ύπαρξη μεγάλου αριθμού συμπατριωτών τους σε πολλές περιοχές της Ελλάδας.

Σημαντικός παράγοντας που ευνοεί τόσο την εργασιακή όσο και τη σεξουαλική εκμετάλλευση ανθρώπων εξακολουθεί να είναι η ζήτηση αντίστοιχων υπηρεσιών. Η εργασιακή εκμετάλλευση εντοπίζεται κυρίως σε γεωργικές περιοχές της χώρας όπου οι ανάγκες για εργατικό δυναμικό είναι μεγάλες και δεν καλύπτονται από τον ντόπιο πληθυσμό. Σε ότι αφορά τη σεξουαλική εκμετάλλευση αυτή εμφανίζεται κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα λόγω της μεγαλύτερης δεξαμενής υποψήφιων πελατών, όμως δραστηριοποίηση εγκληματικών ομάδων στον υπόψη τομέα υπάρχει και στην επαρχία.

Η ζήτηση για τις παραπάνω υπηρεσίες αν και μειωμένη τα τελευταία χρόνια εξακολουθεί και υπάρχει, υποβοηθούμενη και από την ανοχή της κοινωνίας σε τέτοιες συμπεριφορές, η οποία εκφράζεται κυρίως με τη μορφή του περιορισμένου ενδιαφέροντος από πλευράς των πολιτών για τα συγκεκριμένα ζητήματα. Πάντως τα τελευταία χρόνια γίνονται προσπάθειες μεγαλύτερης ευαισθητοποίησης του κοινού μέσω δράσεων- πρωτοβουλιών που υλοποιούνται από όλους τους συναρμόδιους φορείς της χώρας μας, υπό το συντονισμό του Γραφείου του Εθνικού Εισηγητή για την αντιμετώπιση της Εμπορίας Ανθρώπων που θεσμοθετήθηκε λίαν προσφάτως (Ν.4198/11-10-2013).

ΕΚΒΙΑΣΕΙΣ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το 2013 οι διωκτικές αρχές ασχολήθηκαν με πλήθος υποθέσεων εκβίασης, πλην όμως οι περισσότερες από αυτές δεν σχετίζονταν με τη δράση εγκληματικών ομάδων. Από το πλήθος των υποθέσεων που εξιχνιάστηκαν από τις υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας μόνο σε οκτώ (8) περιπτώσεις εντοπίστηκαν εγκληματικές ομάδες, η δράση των οποίων, με βάση τα χαρακτηριστικά τους, μπορεί να χαρακτηριστεί και ως οργανωμένη.

Βασικό χαρακτηριστικό των υποθέσεων του 2013 που αναλύθηκαν ήταν ο δεδηλωμένος φόβος θυμάτων, αλλά ακόμα και μαρτύρων να καταθέσουν για τις παραπάνω εγκληματικές δραστηριότητες, φοβούμενοι την αντεκδίκηση από μέρος των εμπλεκόμενων δραστών. Μάλιστα στις περισσότερες των περιπτώσεων η έρευνα ξεκίνησε αυτεπαγγέλτως με πρωτοβουλία των Αρχών και όχι ύστερα από καταγγελία των παθόντων.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Από την έρευνα των υποθέσεων εκβίασης που εξιχνιάστηκαν κατά το 2013 προκύπτουν εγκληματικές ομάδες οι οποίες:

- **παρείχαν προστασία σε καταστήματα**
- **επιδίδονταν σε τοκογλυφικό δανεισμό και εκβιάσεις**
- **αναλάμβαναν την επίλυση οικονομικών διαφορών ιδιωτών**
- **επιδίδονταν στην εκβιαστική είσπραξη χρηματικών ποσών με διάφορες προφάσεις**
- **απειλούσαν τα θύματα τους με υλικό που αφορούσε την ιδιωτική τους ζωή**

Η έρευνα των υποθέσεων εκβίασης του έτους 2013, έδειξε ότι η δράση των εγκληματικών ομάδων τοποθετείται γεωγραφικά κυρίως, στην Αττική (5 υποθέσεις), όμως οι δύο σημαντικότερες υποθέσεις του προηγούμενου έτους αφορούσαν εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιήθηκαν σε νησί του Ιονίου και στην Εύβοια. Στην πρώτη από τις υποθέσεις, τέσσερις (4) εγκληματικές ομάδες επιδίδονταν σε τοκογλυφικό δανεισμό και εκβίαση επιχειρηματιών, ενώ στη δεύτερη μία (1) εγκληματική ομάδα απαιτούσε την καταβολή αντιτίμου για την παροχή προστασίας σε καταστήματα.

Σε ότι αφορά τη δομή των εγκληματικών ομάδων, οι περισσότερες ήταν ολιγομελείς (3-5 άτομα), όμως στις ανωτέρω δύο (2) υποθέσεις ήταν πολυμελείς (ακόμα και με πάνω από 10 μέλη), ιεραρχικά δομημένες ομάδες με αρχηγικά και εκτελεστικά στελέχη, συγκεκριμένες αρμοδιότητες και εσωτερική πειθαρχία. Ως προς την εθνοτική τους σύνθεση η πλειοψηφία των μελών τους ήταν ημεδαποί, ενώ τα λίγα αλλοδαπά μέλη τους βρίσκονταν πολύ χαμηλά στην ιεραρχία. Πάντως από τα στοιχεία των υποθέσεων, φαίνεται ότι μόνο σε δύο (2) περιπτώσεις η δράση των ομάδων που δραστηριοποιήθηκαν στην παροχή προστασίας ήταν οργανωμένη και με μεγάλη χρονική διάρκεια.

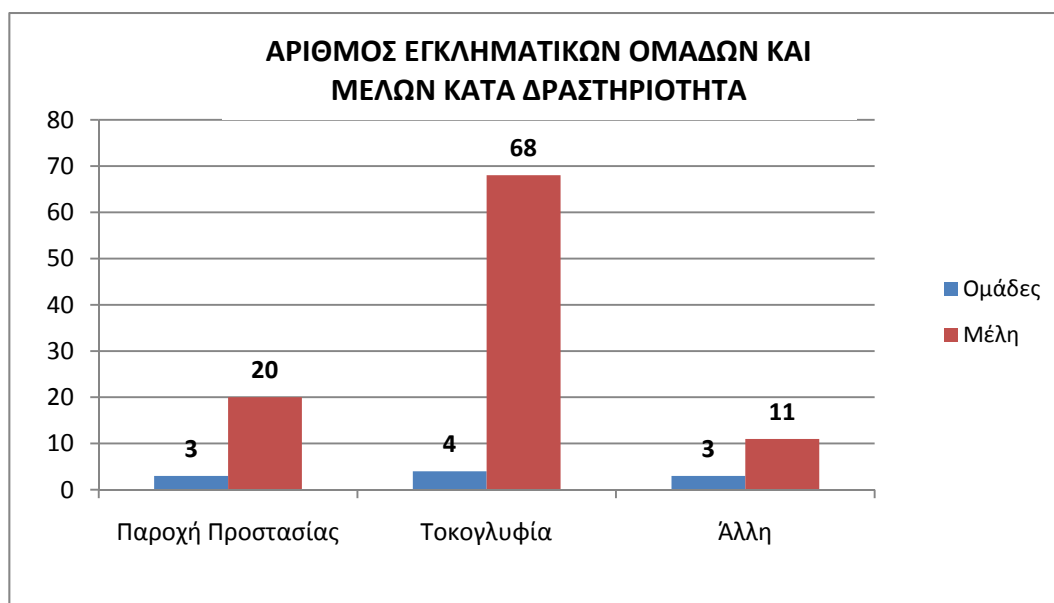
Πολλά από τα μέλη των εγκληματικών ομάδων είχαν εγκληματικό παρελθόν με συλλήψεις καταδίκες και εγκλεισμούς σε φυλακές για σοβαρά αδικήματα, ειδικά στην υπόθεση

τοκογλυφίας στο νησί του Ιονίου, όμως πρέπει να σημειωθεί ότι γενικά δεν εντοπίστηκαν ιδιαίτερες σχέσεις ή επικοινωνίες με έγκλειστους σωφρονιστικών καταστημάτων για συναφή αδικήματα, ίσως λόγω της τοπικής δράσης που είχαν αναπτύξει.

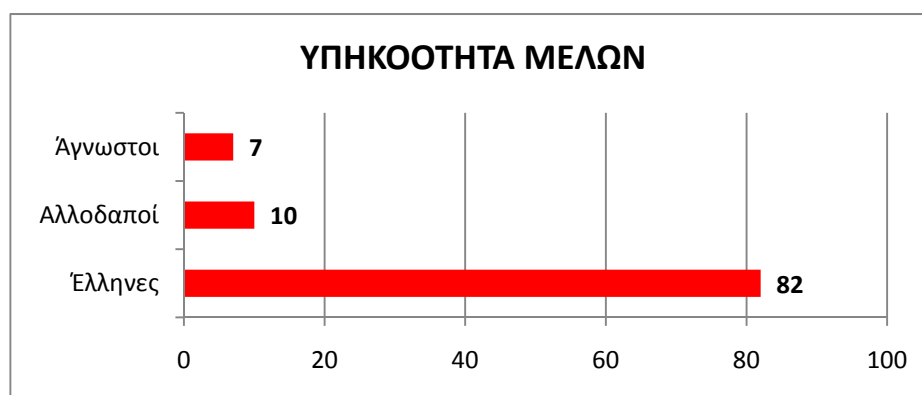
Σε ότι αφορά το χρόνο δράσης εγκληματικών ομάδων που εξαρθρώθηκαν το 2013, και για τις οποίες υπήρχαν σχετικά στοιχεία, διαπιστώθηκε ότι ήταν ενεργές τουλάχιστον δύο (2) χρόνια πριν τη σύλληψη των μελών τους. Η πολύχρονη δραστηριοποίησή τους είχε ως αποτέλεσμα την εμπλοκή τους, συνολικά, σε τουλάχιστον 94 υποθέσεις εκβίασης, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία των διενεργηθεισών προανακρίσεων. Σε μία (1) από τις υποθέσεις που εξετάστηκαν οι εγκληματικές ομάδες εμπλέκονταν, εκτός από εκβιάσεις, και σε διακίνηση ναρκωτικών.

Στο ΓΡΑΦΗΜΑ 23 εμφανίζονται οι εγκληματικές ομάδες (2013) ανάλογα με τη δραστηριότητα και τον αριθμό των μελών τους, ενώ στο ΓΡΑΦΗΜΑ 24 η υπηκοότητα των μελών τους.

ΓΡΑΦΗΜΑ 23

ΓΡΑΦΗΜΑ 24

Βασικό χαρακτηριστικό της δράσης των εγκληματικών ομάδων που είχαν εμπλοκή σε υποθέσεις εκβιάσεων ήταν η χρήση ή η απειλή χρήσης τόσο ψυχολογικής, όσο και φυσικής βίας προς τα θύματα τους. Υπήρχαν, επίσης, περιπτώσεις άσκησης σωματικής βίας σε πελάτες καταστημάτων στα πλαίσια της δράσης ομάδων που δραστηριοποιούνταν στην

παροχή προστασίας. Από τα στοιχεία των υποθέσεων προκύπτει ότι στις περισσότερες από αυτές οι επιληφθείσες υπηρεσίες κατέσχεσαν πλήθος αντικειμένων πρόσφορων για επίθεση (π.χ. όπλα, μαχαιριά κ.λπ.) που προφανώς χρησιμοποιούνταν για εκφοβισμό των θυμάτων.

Σε αντίθεση με το προηγούμενο έτος όπου σε σημαντικές υποθέσεις εκβίασης διαπιστώθηκε η εμπλοκή κρατικών λειτουργών οι οποίοι προστάτευαν ή κάλυπταν εγκληματικές δραστηριότητες, το 2013 δεν υπάρχουν αντίστοιχες αναφορές στις υποθέσεις που αναλύθηκαν.

Βασικό στοιχείο της δράσης των εμπλεκόμενων εγκληματικών ομάδων ήταν οι οικονομικές τους συναλλαγές με τα θύματα. Σε ότι αφορά την προστασία καταστημάτων τα ποσά κυμαίνονταν από 100-150 ΕΥΡΩ την εβδομάδα, όμως μεγαλύτερη εντύπωση προκαλεί όχι το ύψος του χρηματικού ποσού, αλλά η αφόρητη πίεση για την παράδοση των χρημάτων από τους δράστες. Στην περίπτωση εγκληματικής ομάδας που εκβίασε άτομο με οπτικοακουστικό υλικό από την ιδιωτική του ζωή η αρχική απαίτηση ήταν 300.000 ΕΥΡΩ, ενώ οι εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιήθηκαν στην τοκογλυφία χορηγούσαν κατά κανόνα μεγάλα χρηματικά ποσά πολλών χιλιάδων ευρώ, καθώς απευθύνονταν σε επιχειρηματίες και επιχειρήσεις.

Στη σημαντικότερη υπόθεση εκβίασης της προηγούμενης χρονιάς που αφορούσε τη συντονισμένη δράση τεσσάρων (4) εγκληματικών ομάδων σε νησί του Ιονίου που δραστηριοποιούνταν στον τοκογλυφικό δανεισμό, τα θύματα δανείζονταν χρηματικά ποσά παραδίδοντας στους δράστες μεταχρονολογημένες επιταγές πολλαπλάσιας αξίας, τις οποίες οι τελευταίοι χρησιμοποιούσαν για την απόσπαση χρηματικών ποσών ή περιουσιακών στοιχείων των θυμάτων.

Κεντρικό ρόλο στη λειτουργία των παραπάνω ομάδων είχαν τα αρχηγικά τους μέλη τα οποία είχαν τον πρώτο λόγο στην επιλογή των θυμάτων που θα δανείζονταν χρήματα, ενώ καθόριζαν και τον τρόπο επικοινωνίας αυτών με την εγκληματική ομάδα. Τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας είχαν τους δικούς τους ρόλους όπως αυτοί καθορίζονταν πάλι από τον «αρχηγό» (π.χ. εισπράκτορες, μεσάζοντες, άτομα για ενημέρωση ή εκφοβισμό των θυμάτων για τις οφειλές τους, πληροφοριοδότες κ.λπ.).

Εκτός της τοκογλυφίας και των εκβιάσεων μεγάλο μέρος των δραστηριοτήτων των παραπάνω εγκληματικών ομάδων κάλυπτε και η νομιμοποίηση των παράνομων εσόδων, την οποία αναλάμβαναν συγκεκριμένα μέλη των ομάδων. Από τα στοιχεία της υπόθεσης βασικοί τρόποι νομιμοποίησης ήταν η αγορά ακινήτων και η σύσταση νόμιμων εμπορικών επιχειρήσεων. Για την πραγματοποίηση των παραπάνω πράξεων υπήρξε συνεργασία με δικηγόρους.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΠΡΑΞΗ ΕΚΒΙΑΣΕΩΝ

Από την ανάλυση των υποθέσεων του 2013 φαίνεται ότι οι οικονομικοί παράγοντες συνεχίζουν να έχουν τη μεγαλύτερη επίδραση στη διάπραξη εκβιάσεων. Οι παράγοντες αυτοί συνδέονται τόσο με το κέρδος που αποκομίζουν οι εγκληματικές ομάδες, όσο και με τη γενικότερη οικονομική κατάσταση που οδηγεί ιδιώτες και επιχειρηματίες σε τοκογλυφικά δίκτυα τα οποία ξεκινούν τους εκβιασμούς σε περίπτωση που δεν τηρούνται τα συμφωνηθέντα.

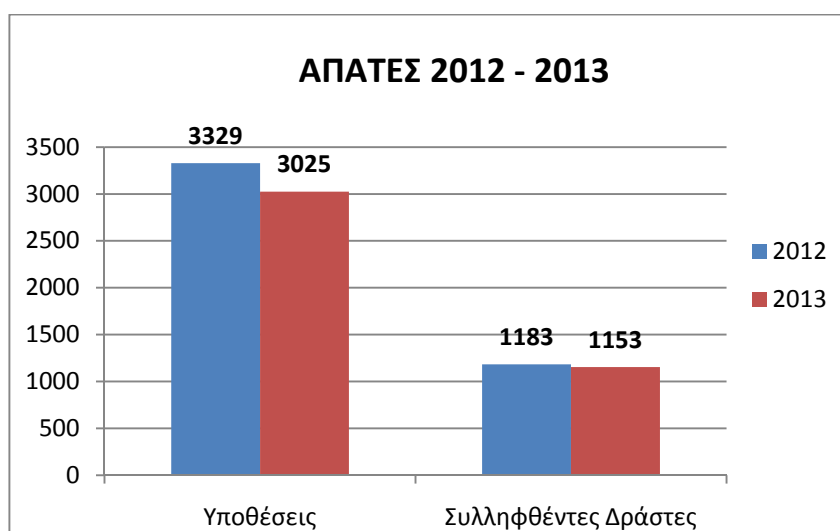
Σε ότι αφορά τις ομάδες που παρέχουν προστασία σε καταστήματα παρατηρείται μια φαινομενική ύφεση στη δραστηριότητά τους, ενώ οι υποθέσεις του προηγούμενου έτους φαίνεται να αφορούν μικρές ομάδες με τοπική δράση που δεν ήταν ενταγμένες σε ένα ευρύτερο δίκτυο εκβιάσεων. Και σε αυτή την περίπτωση το κίνητρο είναι οικονομικό καθώς οι περισσότεροι των δραστών φέρονται άεργοι ή με οικονομικά προβλήματα.

ΑΠΑΤΕΣ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Οι απάτες αποτελούν μία πολύ συνηθισμένη εγκληματική δραστηριότητα και το έτος 2013 παρουσίασαν μια ελαφρά μείωση σε σχέση με το 2012. Ειδικότερα κατά το 2013 αναφέρθηκαν 3.025 υποθέσεις απάτης έναντι 3.329 το 2012, ενώ συνελήφθησαν συνολικά 1.153 άτομα έναντι 1.183 το 2012 (ΓΡΑΦΗΜΑ 25).

ΓΡΑΦΗΜΑ 25

Η διάπραξη του εγκλήματος της απάτης χαρακτηρίζεται γενικά από μεγάλη ποικιλομορφία κάτι που δείχνουν και τα στοιχεία των σχετικών υποθέσεων. Τις περισσότερες φορές τελείται σε συνδυασμό με άλλα αδικήματα όπως αυτά της υπαρπαγής ψευδούς βεβαίωσης, της αποδοχής και διάθεσης προϊόντων εγκλήματος, της πλαστογραφίας μετά χρήσεως, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες κ.λπ. και σε ελάχιστες περιπτώσεις με τα αδικήματα της κλοπής και της ληστείας.

Επίσης, οι απάτες σχετίζονται άμεσα με μορφές οικονομικών συναλλαγών με αποτέλεσμα οι τελευταίες να επηρεάζονται σημαντικά.

Κυριότερες μορφές απάτης για το έτος 2012 ήταν:

- απάτες σε βάρος ατόμων τρίτης ηλικίας, με το πρόσχημα του συγγενικού - φιλικού προσώπου
- εξαπάτηση τραπεζικών ιδρυμάτων για την έκδοση τραπεζικών λογαριασμών
- χρήση πλαστών δικαιολογητικών σε Δημόσιες Υπηρεσίες για αγοραπωλησία ακίνητης περιουσίας

- χρήση πλαστών επιταγών για την αγορά αγαθών
- είσπραξη προκαταβολών για την πώληση ανύπαρκτων προϊόντων ή υπηρεσιών
- απάτη με το πρόσχημα της επιχειρηματικής δραστηριότητας
- απάτες με τη μέθοδο χρήσης ειδικών χημικών υλικών για τον αποχρωματισμό δήθεν γνησίων χαρτονομισμάτων

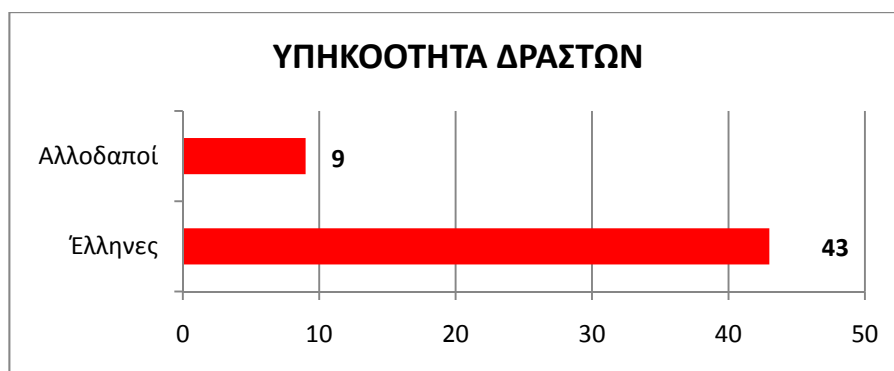
Όπως και άλλες εγκληματικές δραστηριότητες έτσι και οι απάτες αποτελούν πηγή εύκολου προσπορισμού κέρδους, σε μία περίοδο που λόγω των οικονομικών συνθηκών ολοένα και περισσότερα άτομα καταφεύγουν σε παράνομες μεθόδους, προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις οικονομικές δυσκολίες και να αποκομίσουν οικονομικά οφέλη.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες που διέπραξαν απάτες με μεγάλο οικονομικό όφελος και εξαρθρώθηκαν κατά το 2013 ήταν 13 αποτελούμενες συνολικά από πενήντα δύο (52) μέλη, ήτοι σαράντα τρεις (43) ημεδαπούς και εννέα (9) αλλοδαπούς, ενώ είχαν συμμετοχή σε ισάριθμες υποθέσεις (ΓΡΑΦΗΜΑ 26).

Οι ομάδες αυτές δραστηριοποιήθηκαν σε όλη τη Χώρα, με την πλειοψηφία των υποθέσεων να εντοπίζεται στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα (Αττική, Θεσσαλονίκη). Η δράση τους χαρακτηρίζεται ως τοπική, στις σοβαρότερες όμως υποθέσεις εκτεινόταν σε περισσότερους από ένα νομούς της Χώρας.

ΓΡΑΦΗΜΑ 26

Οι κυριότεροι τρόποι δράσης (*modus operandi*), που εντοπίστηκαν στις εν λόγω εγκληματικές οργανώσεις, ήταν οι ακόλουθοι:

- Εντοπισμός και προσέγγιση (τ/φ ή απευθείας) υπερήλικων ατόμων από δράστες που υποδύονταν τους δημοσίους υπαλλήλους (εφοριακοί, ιατροί κ.λπ.), με το πρόσχημα της άμεσης ανάγκης καταβολής χρημάτων από συγγενικό πρόσωπο του θύματος (οικονομική εκκρεμότητα).
- Χρήση πλαστών εγγράφων σε τραπεζικά καταστήματα. Οι δράστες προέβαιναν στην έκδοση πολλαπλών τραπεζικών λογαριασμών σε τραπεζικά καταστήματα, με τη χρήση πλαστών νομιμοποιητικών εγγράφων, έχοντας ως απώτερο σκοπό την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

- Παράνομη αγοραπωλησία ακίνητης περιουσίας (οικόπεδα, κατοικίες κ.λπ.). Οι δράστες είτε προέβαιναν σε σύνταξη συμβολαιογραφικών πράξεων για την πώληση ακίνητης περιουσίας, προσκομίζοντας για το σκοπό αυτό πλαστά δικαιολογητικά σε Δημόσιες Υπηρεσίες.
- Εικονική παροχή υπηρεσιών. Οι δράστες προσέγγιζαν τα ανυποψίαστα θύματα με το πρόσχημα της ενδεχόμενης συμμετοχής τους είτε σε επενδυτικά προγράμματα, είτε στην διευκόλυνση αγοραπωλησίας οχημάτων, είτε στην παροχή κοινωφελών υπηρεσιών και προέβαιναν στην αποκόμιση μεγάλων χρηματικών ποσών, για την διευθέτηση των υποτιθέμενων διαδικαστικών ζητημάτων.
- Εικονική αγοραπωλησία αντικειμένων. Οι αγοραστές - δράστες πλησίαζαν το υποψήφιο – θύμα, με το οποίο είχαν συμφωνήσει την σχετική αγοραπωλησία κατόπιν παραγγελίας και με τη χρήση βίας αφαιρούσαν το προς πώληση αντικείμενο (συνήθως εμπορεύματα), δίχως να έχουν καταβάλει το αντίτιμο της αξίας του.
- Εικονική συνεργασία ανάκτησης χρημάτων με τεχνικά μέσα. Οι δράστες προσελκύουν τα θύματα με τη μέθοδο χρήσης ειδικών χημικών υλικών για τον αποχρωματισμό δήθεν γνησίων χαρτονομισμάτων, υποσχόμενοι τον ισομερή καταμερισμό τους με τα θύματα, αποσπώντας με αυτόν τον τρόπο μεγάλα χρηματικά ποσά για την απόκτηση των υποτιθέμενων τεχνικών μέσων.

Οι ομάδες αυτές αποτελούνταν συνήθως από μεγάλο αριθμό ηγετικών και περιφερειακών μελών. Τα μέλη τους στη συντριπτική τους πλειοψηφία ήταν ημεδαποί, το δε μεγάλο τους μέγεθος δικαιολογείται από την ανάγκη ύπαρξης πολλών ατόμων που θα διεκπεραιώσουν τα διάφορα στάδια της εγκληματικής δραστηριότητας.

Οι δράστες των απατών εν γένει χαρακτηρίζονται κυρίως για την ευστροφία πνεύματος που διαθέτουν, την εφευρετικότητα και την παρατηρητικότητα τους, καθόσον μετέρχονται διαρκώς νέες μεθόδους για να αποκομίσουν το παράνομο περιουσιακό όφελος, πρόκειται δε για άτομα που σπάνια χρησιμοποιούν βία ή απειλές για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού τους.

Η δράση των εγκληματικών ομάδων που εμπλέκονται σε υποθέσεις απάτης έχει κυρίως οικονομικές συνέπειες για τα θύματά τους, είτε αυτά είναι φυσικά είτε νομικά πρόσωπα. Επιπρόσθετα, δημιουργούνται προβλήματα στις συναλλαγές, που επιβάλλουν τη λήψη προληπτικών μέτρων και δράσεων από τα υποψήφια θύματα, με ανάλογο οικονομικό κόστος.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΠΡΑΞΗ ΑΠΑΤΩΝ

Η δράση των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιούνται στις απάτες επηρεάζεται από παράγοντες όπως :

- Η εκμετάλλευση της ιδιαιτερότητας των θυμάτων, η οποία έγκειται σε διαφορετικούς, κατά περίπτωση, παράγοντες, όπως το προχωρημένο της ηλικίας των υπερήλικων ατόμων, ο εθισμός σε τυχερά παίγνια, η εμπιστοσύνη στο πλαίσιο των εμπορικών συναλλαγών, η ανάγκη διεξόδου από την οικονομική κρίση κ.ά.

- Η οικονομική κρίση η οποία δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη εγκληματικών συμπεριφορών που στόχο έχουν την αποκόμιση οικονομικού οφέλους με οποιοδήποτε τρόπο.
- Η μείωση της γραφειοκρατίας κατά τις οικονομικές συναλλαγές.
- Η χρήση νόμιμων δομών από τις εγκληματικές ομάδες. Η πρακτική αυτή δυσκολεύει τον εντοπισμό της παράνομης δραστηριότητας και των παραγόμενων κερδών και άρα την επιτυχή δράση των διωκτικών αρχών.
- Η κοινωνική ανοχή σε εγκλήματα που δεν εμπεριέχουν το στοιχείο της βίας ή το θύμα δεν είναι φυσικό πρόσωπο.
- Η αδυναμία άμεσου εντοπισμού των δραστών, καθώς μεσολαβεί στις περισσότερες και πιο σημαντικές υποθέσεις αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι την ανακάλυψή τους.

ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Οι υποθέσεις πλαστογραφίας το έτος 2013 ανήλθαν συνολικά σε 2.529 με τους συλληφθέντες δράστες να ανέρχονται σε 2.881 άτομα. Σε σχέση με το έτος 2012 σημειώθηκε μείωση του αριθμού τόσο των υποθέσεων, όσο και των συλληφθέντων (2.969 υποθέσεις, 3.854 συλληφθέντες) (ΓΡΑΦΗΜΑ 27).

ΓΡΑΦΗΜΑ 27

Η εν λόγω εγκληματική δραστηριότητα οφείλεται στο γεγονός ότι η διάπραξη της αποτελεί αφενός μία πηγή εύκολου κέρδους, αφετέρου μέσο παραπλάνησης των Αρχών, κατά τη δράση τους για τη διασφάλιση τόσο της δημόσιας ασφάλειας όσο και της ορθής πραγματοποίησης των οικονομικών συναλλαγών και λοιπών διοικητικής φύσης πράξεων.

Η πλαστογραφία σχετίζεται άμεσα με οικονομικής και διοικητικής φύσεως συναλλαγές, επηρεάζοντας σημαντικά την ομαλή διεξαγωγή τους και συνήθως διαπράττεται σε συρροή με το αδίκημα της απάτης. Επίσης, συχνά σχετίζεται με υποθέσεις διαφθοράς και μπορεί να

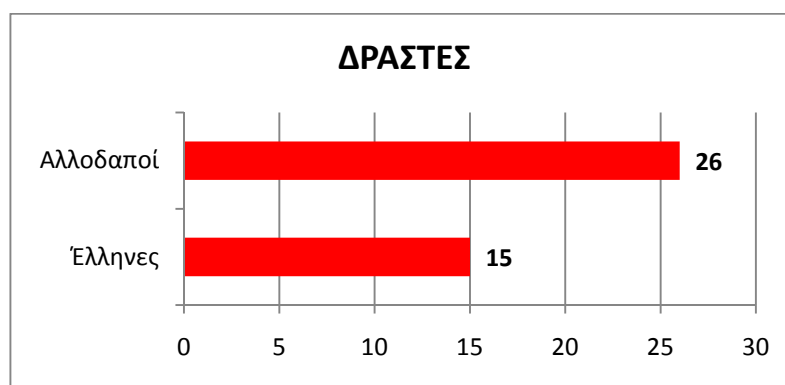
τελείται σε συνδυασμό και με τα αδικήματα της δωροδοκίας, της αποδοχής και διάθεσης προϊόντων εγκλήματος, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της νομοθεσίας «περί Αλλοδαπών» κ.λπ.

Από την έρευνα των υποθέσεων πλαστογραφίας προκύπτει ότι ένα μεγάλο μέρος τους συνδέεται με την παράνομη διακίνηση μεταναστών. Οι υποθέσεις αυτές παρουσιάστηκαν στο αντίστοιχο Κεφάλαιο της παρούσας έκθεσης, καθώς αποτελούν βασικό στάδιο της παράνομης διακίνησης. Γενικά, η διάπραξη του συγκεκριμένου εγκλήματος φαίνεται να γίνεται είτε από μεμονωμένα άτομα, είτε από μικρές ομάδες ατόμων περιστασιακά και όχι οργανωμένα με στόχο την επίτευξη συγκεκριμένου οφέλους.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες που διέπραξαν το αδίκημα της πλαστογραφίας και μέλη τους συνελήφθησαν το 2013 ήταν έντεκα (11) αποτελούμενες από σαράντα ένα (41) μέλη, ήτοι δεκαπέντε (15) ημεδαπούς και είκοσι έξι (26) αλλοδαπούς (ΓΡΑΦΗΜΑ 28). Η δραστηριότητα των ομάδων αυτών εντοπίζεται κυρίως στην περιοχή της Αττικής.

ΓΡΑΦΗΜΑ 28

Οι τρόποι δράσης (*modus operandi*) των ανωτέρω εγκληματικών οργανώσεων ήταν οι ακόλουθοι:

- Κατάρτιση και χορήγηση πλαστών εγγράφων διαμονής και διαφόρων πιστοποιητικών σε αλλοδαπούς έναντι αμοιβής. Οι δράστες πλαστογραφούσαν και παραποιούσαν έγγραφα με τη χρήση ειδικού τεχνολογικού εξοπλισμού, τον οποίο είχαν εγκαταστήσει εντός διαμερίσματος στο κέντρο της Αθήνας. Εν συνεχεία και αφού είχαν εξασφαλίσει τους ενδιαφερόμενους αγοραστές, τους προμήθευαν με τα πλαστογραφημένα έγγραφα, αναλόγως της «παραγγελίας» τους (π.χ. άδειες διαμονής, διαβατήρια, άδειες ικανότητας οδήγησης, πιστοποιητικά πανεπιστημίων, ιατρικές βεβαιώσεις κ.λπ.).
- Κατάρτιση και χρήση πλαστών δικαιολογητικών από αλλοδαπούς σε Δημόσιες Υπηρεσίες. Οι δράστες προέβαιναν στην κατάρτιση πλαστών νομιμοποιητικών εγγράφων, τα οποία και κατέθεταν σε Δημόσιες Υπηρεσίες, με σκοπό την έκδοση σχετικών βεβαιώσεων, οι οποίες αφορούσαν κυρίως το νόμιμο της παραμονής τους στη Χώρα.

- Κατάρτιση και χρήση πλαστών νομιμοποιητικών εγγράφων οχημάτων. Οι δράστες προέβαιναν στην κατάρτιση πλαστών νομιμοποιητικών εγγράφων (άδεια κυκλοφορίας, ασφαλιστήριο συμβόλαιο κ.λπ.) για οχήματα, τα οποία είχαν προηγουμένως αφαιρέσει από τους νόμιμους ιδιοκτήτες τους, με απώτερο σκοπό την διευκόλυνση της προώθησης των κλαπέντων οχημάτων σε τρίτες χώρες.
- Παραποίηση αναγνωριστικών αριθμών πλαισίου και κινητήρα κλαπέντων οχημάτων. Οι δράστες προέβαιναν στην αλλοίωση των σειριακών αριθμών πλαισίου και κινητήρα κλαπέντων οχημάτων καθώς και στην χάραξη νέων αριθμών επ' αυτών με τη χρήση σύγχρονων τεχνικών μέσων, με σκοπό την νόμιμη μεταπώλησή τους. Για την επίτευξη του στόχου τους είχαν εγκαταστήσει ειδικά συνεργεία εντός διαμορφωμένου χώρου στην οικία τους.

Στο σύνολο των ανωτέρω υποθέσεων πλαστογραφημένα έγγραφα κατασκευάζονταν κατόπιν παραγγελίας από ενδιαφερόμενους αγοραστές, οι οποίοι αποτελούσαν το «πελατολόγιο» των εν λόγω εγκληματικών ομάδων.

Η έρευνα των υποθέσεων έδειξε ότι οι εμπλεκόμενες ομάδες είχαν πολύχρονη και όχι ευκαιριακή δράση, αποκομίζοντας μεγάλα οικονομικά οφέλη. Τα θύματα της συγκεκριμένης εγκληματικής συμπεριφοράς ποικίλλουν και εξαρτώνται από τον τελικό αποδέκτη των πλαστογραφημένων προϊόντων, που κάνει χρήση αυτών (συνήθως Δημόσιες Υπηρεσίες, τραπεζικά ιδρύματα, πολίτες, εταιρείες).

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ

Η δράση των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιούνται στην πλαστογραφία επηρεάζεται από παράγοντες όπως :

- Η εξέλιξη της τεχνολογίας και η πρόσβαση σε ηλεκτρονικές συσκευές.
- Η ύπαρξη σχετικής παράνομης αγοράς πλαστών εγγράφων και δικαιολογητικών.
- Η δημιουργία «πελατολογίου». Η κατά παραγγελία διάθεση πλαστογραφημένων προϊόντων σε συγκεκριμένους αγοραστές-διακινητές/χρήστες, ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο εντοπισμού των εν λόγω ομάδων, δημιουργώντας για αυτούς τα εχέγγυα της ασφαλούς συναλλαγής και κατ' επέκταση της γενικότερης δράσης τους.
- Η οικονομική κρίση και υψηλή φορολόγηση.

ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ - ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ

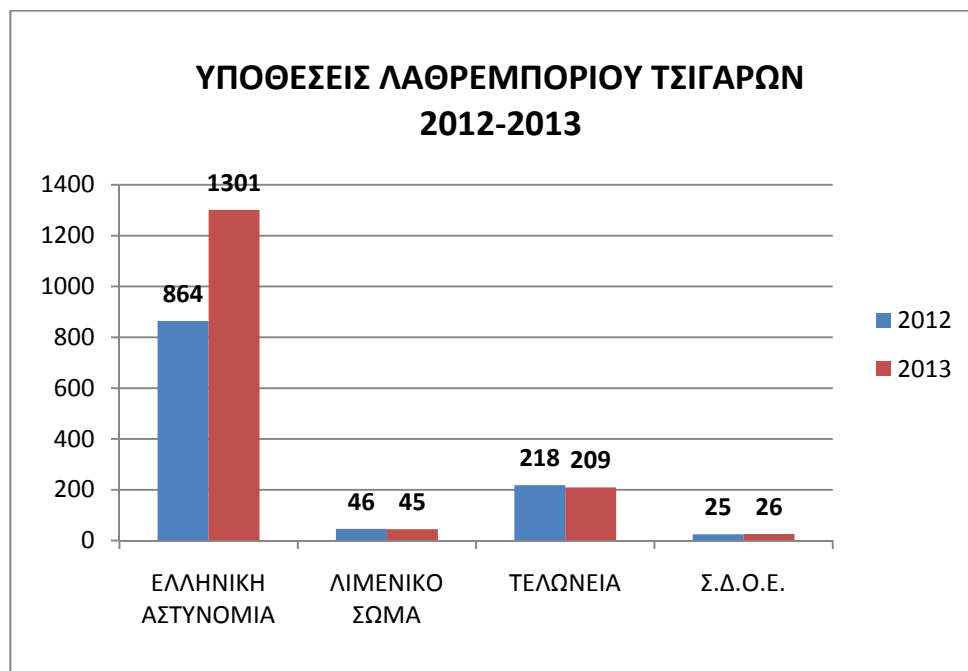
ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Οι κυριότερες μορφές της ανωτέρω εγκληματικής δραστηριότητας, που εντοπίστηκαν στην Ελλάδα το 2013 ήταν το λαθρεμπόριο προϊόντων καπνού, οινοπνευματωδών ποτών και καυσίμων.

Από τις ανωτέρω μορφές, το λαθρεμπόριο τσιγάρων αποτέλεσε και κατά το προηγούμενο έτος την πλειοψηφία του συνόλου των υποθέσεων λαθρεμπορίου. Ειδικότερα, το έτος 2013,

οι Διωκτικές Αρχές επελήφθησαν συνολικά σε 1.581 υποθέσεις λαθρεμπορίας τσιγάρων έναντι 1.151 το 2012 (ΓΡΑΦΗΜΑ 29).

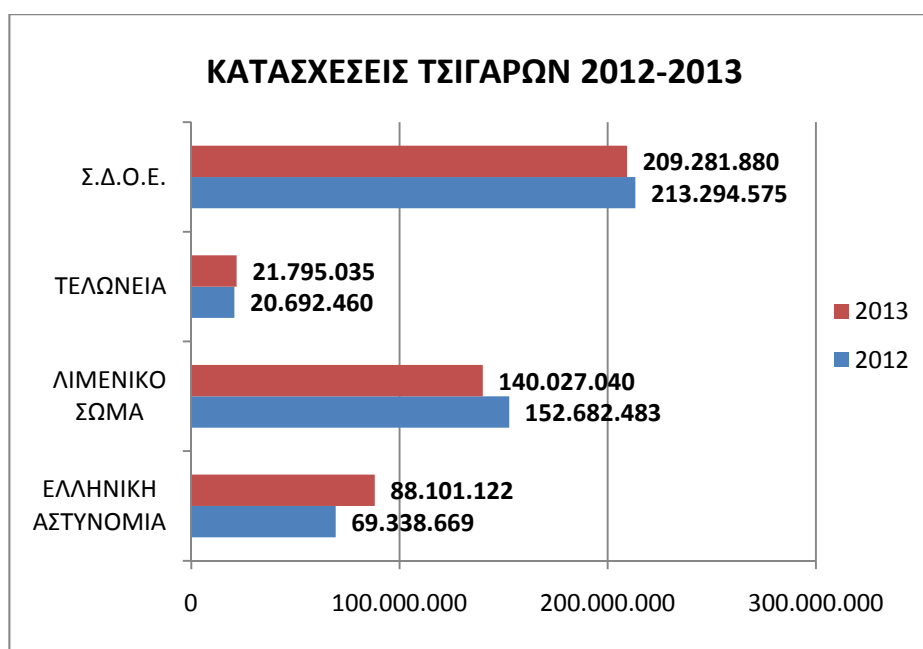
ΓΡΑΦΗΜΑ 29

Στις υποθέσεις αυτές κατασχέθηκαν συνολικά 459.205.077 τσιγάρα, ποσότητα η οποία είναι ελαφρώς μεγαλύτερη από την αντίστοιχη του 2012 (456.008.187 τσιγάρα). Αξίζει, επίσης, να σημειωθεί ότι το 92,47% των κατασχέσεων αφορούσε σχετικά μικρές ποσότητες τσιγάρων δηλ. μέχρι 50.000 τεμάχια.

Στο ΓΡΑΦΗΜΑ 30 εμφανίζονται οι κατασχέσεις τσιγάρων ανά Διωκτική Αρχή τα έτη 2012 και 2013.

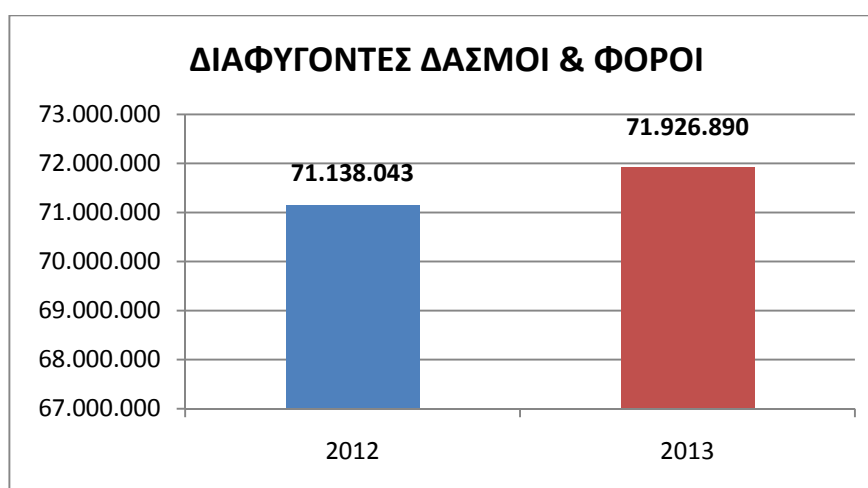
ΓΡΑΦΗΜΑ 30

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει μια αύξηση των υποθέσεων λαθρεμπορίας κατά 37,36% αλλά και της συνολικής ποσότητας κατασχεμένων τσιγάρων κατά 0,7% σε σχέση με το 2012.

Εκτός των τσιγάρων οι διωκτικές αρχές επελήφθησαν και σε συνολικά 175 υποθέσεις λαθρεμπορίου διαφόρων ειδών καπνού (ακατέργαστος καπνός, καπνός για ναργιλέ, καπνός για στριφτά τσιγάρα, αρωματικός καπνός κ.λπ.), με την πλειοψηφία αυτών (115) να απασχολεί τα Τελωνεία. Οι διαφυγόντες Δασμοί & Φόροι των ανωτέρω κατασχεθεισών ποσοτήτων τσιγάρων και καπνού εκτιμώνται σε 71.926.890 ΕΥΡΩ (ΓΡΑΦΗΜΑ 31).

ΓΡΑΦΗΜΑ 31

Το λαθρεμπόριο ως εγκληματική δραστηριότητα συχνά τελείται σε συνδυασμό με άλλα αδικήματα όπως η πλαστογραφία παραστατικών εγγράφων (τιμολόγια, ταξιδιωτικά έγγραφα κ.λπ.), η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες κ.λπ. και έχει σοβαρές συνέπειες για την εθνική οικονομία μέσα από την απώλεια πολλών εκατομμυρίων ευρώ από φόρους και δασμούς.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Κατά το 2013 δραστηριοποιήθηκαν συνολικά επτά (7) εγκληματικές ομάδες, δραστηριοποιούμενες στο λαθρεμπόριο εν γένει, αποτελούμενες από τριάντα εννέα (39) μέλη, ήτοι είκοσι επτά (27) ημεδαπούς και δώδεκα (12) αλλοδαπούς. Οι περισσότερες χαρακτηρίζονται ως πολυπληθείς με τα ηγετικά τους στελέχη να είναι ημεδαποί, ενώ τα αλλοδαπά μέλη τους είχαν εμπλοκή κυρίως στη μεταφορά των λαθραίων προϊόντων με φορτηγά.

Οι τρόποι δράσης (modus operandi) των ανωτέρω εγκληματικών οργανώσεων ήταν οι ακόλουθοι:

- **Ομάδες οι οποίες αναλάμβαναν τη διακίνηση και διάθεση των καπνικών προϊόντων στους τελικούς καταναλωτές της ελληνικής αγοράς.**
- **Ομάδες οι οποίες είχαν εμπλοκή στην παράνομη εισαγωγή και μεταφορά λαθραίων αλκοολούχων ποτών από τρίτες χώρες σε αγορές της Ελλάδας.**

- **Ομάδες οι οποίες αναλάμβαναν τη διάθεση και διακίνηση καυσίμων.**

Σε ό,τι αφορά τις ομάδες διανομής των προϊόντων καπνού στους καταναλωτές, οι διωκτικές αρχές επιλήφθηκαν και το 2013 σε πληθώρα αντίστοιχων υποθέσεων με τους συλληφθέντες να είναι κυρίως αλλοδαποί ασιατικής καταγωγή που αποθήκευαν ικανοποιητικές ποσότητες λαθραίων τσιγάρων σε σπίτια ή οχήματα, τις οποίες εν συνεχεία διακινούσαν σε τακτά χρονικά διαστήματα και σε μικρές ποσότητες στο υπαίθριο εμπόριο παρανόμως, για βιοποριστικούς κατά κανόνα λόγους.

Στις λοιπές περιπτώσεις οι δράστες μετέφεραν τα λαθραία τσιγάρα στην ελληνική επικράτεια από θεσμοθετημένα ή μη σημεία εισόδου, χρησιμοποιώντας πολλές φορές τη μέθοδο της απόκρυψης ή της κρύπτης. Στην πρώτη περίπτωση, το λαθραίο εμπόρευμα καλύπτεται από το υπάρχον νόμιμο εντός του οχήματος (τρόφιμα, είδη ένδυσης, συσκευές, νωπά οπωροκηπευτικά κ.λπ.), ενώ στη δεύτερη κρύπτεται εντός ειδικά διαμορφωμένου χώρου στο όχημα (εικονικό εσωτερικό τοίχωμα, κλειστός χώρος επί του σασί του οχήματος, πρόσθετο ρεζερβουάρ κ.λπ.).

Επειδή η αρμοδιότητα της Ελληνικής Αστυνομίας σε υποκείμενους σε τελωνιακή επιτήρηση χώρους μεθοριακών Τελωνείων και Τελωνείων διεθνών λιμένων και αερολιμένων περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στον έλεγχο των διαβατηρίων, οι περιοχές υψηλής συγκέντρωσης της υπόψη εγκληματικής δραστηριότητας ήταν κυρίως τα μεγάλα αστικά κέντρα της Χώρας και οι περιοχές χαμηλής συγκέντρωσης τα σημεία εισόδου – εξόδου αυτής (κυρίως από Βουλγαρία, λόγω ένταξής της στην Ε.Ε. και Αλβανία, όσον αφορά τα χερσαία σύνορα και τα διάφορα λιμάνια της Χώρας, όπου οι μεγαλύτερες ποσότητες προέρχονται από λιμάνια της Ασίας και της Αιγύπτου).

Στις υποθέσεις κατασχέσεων πλωτών μέσων μεταφοράς των λαθραίων προϊόντων καπνού οι συλληφθέντες προέρχονταν κυρίως από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (Ρουμανία, Ουκρανία κ.λπ.) ενώ τα μέσα μεταφοράς ξεκινούσαν από λιμάνια της Αιγύπτου, της Κίνας των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, του κατεχόμενου τμήματος της Κύπρου κ.λπ.).

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΥ

Παράγοντες που διευκολύνουν τη δράση των ομάδων που δραστηριοποιούνται στο λαθρεμπόριο προϊόντων καπνού και οινοπνευματωδών ποτών αποτελούν:

- Η αδυναμία άσκησης αυστηρών συνοριακών ελέγχων ή η κατάργηση αυτών.
- Τα εκτεταμένα χερσαία και θαλάσσια σύνορα της Χώρας μας, ο δύσκολος έλεγχος των οποίων επιτρέπει την εισαγωγή λαθραίων προϊόντων στο εσωτερικό της.
- Η ύπαρξη μεγάλης αγοράς προϊόντων καπνού τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη.
- Η εκμετάλλευση του συγκοινωνιακού τομέα, που επιτρέπει τη μεταφορά μεγάλων ποσοτήτων λαθραίων προϊόντων (καπνού ή ποτών) με νομότυπο τρόπο και οδηγεί στη μεγιστοποίηση των κερδών.
- Το μεγάλο οικονομικό όφελος σε σχέση με τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο.

- Η υψηλή φορολόγηση.
- Η κοινωνική ανοχή σε τέτοιες δραστηριότητες, που εκδηλώνεται με την αποδοχή λαθραίων προϊόντων με μοναδικό κριτήριο τη συγκριτικά φθηνότερη τιμή, ενόψει μάλιστα και της οικονομικής κρίσης που πλήττει τη Χώρα μας.

Ειδικά το λαθρεμπόριο καυσίμων ευνοείται και από παράγοντες όπως:

- Η αυξημένη ζήτηση και κατανάλωση καυσίμων από το αγοραστικό κοινό, η οποία έχει αναγάγει πλέον το εν λόγω προϊόν σε αναγκαίο αγαθό διαβίωσης.
- Η αδυναμία εντοπισμού νοθευμένων καυσίμων ή υπεξαίρεσής τους κατά τη διάθεση από τους καταναλωτές.

Τα παραπάνω προϊόντα λαθρεμπορίου είναι προϊόντα εγκλήματος που ταυτόχρονα αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία (τσιγάρα, ποτά) ή την ασφάλεια μηχανημάτων και εγκαταστάσεων (καύσιμα).

ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Οι υποθέσεις παραχάραξης χαρτονομισμάτων το έτος 2013 ανήλθαν συνολικά σε εβδομήντα εννέα (79) με τους συλληφθέντες δράστες να ανέρχονται σε τριάντα εννιά (39) άτομα. Σε σχέση με το έτος 2012 σημειώθηκε αύξηση του αριθμού των υποθέσεων και μείωση του αριθμού των συλληφθέντων δραστών (70 υποθέσεις, 51 συλληφθέντες) (ΓΡΑΦΗΜΑ 32).

ΓΡΑΦΗΜΑ 32

Η εν λόγω εγκληματική δραστηριότητα αποτελεί πηγή εύκολου προσπορισμού κέρδους, σε μία περίοδο που λόγω των οικονομικών συνθηκών ολοένα και περισσότερα άτομα καταφεύγουν σε παράνομες μεθόδους, προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις δυσκολίες.

Το αδίκημα της παραχάραξης χαρτονομισμάτων συχνά τελείται σε συνδυασμό με το αδίκημα της απάτης ή της κυκλοφορίας παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων και επηρεάζει σημαντικά την ομαλή διεξαγωγή των οικονομικών συναλλαγών.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Στις περισσότερες από τις υποθέσεις παραχάραξης του 2013 η δράση των εμπλεκόμενων ήταν μεμονωμένη. Υπήρξαν όμως και δύο (2) εγκληματικές ομάδες, η δράση των οποίων μπορεί να χαρακτηριστεί ως οργανωμένη. Οι ομάδες αυτές αποτελούνταν συνολικά από οχτώ (8) μέλη, ήτοι επτά (7) ημεδαπούς και έναν (1) αλλοδαπό, με τη δράση τους να εντοπίζεται σε Αττική και Κεντρική Μακεδονία.

Οι κυριότεροι τρόποι δράσης (*modus operandi*), που εντοπίστηκαν στις εν λόγω εγκληματικές οργανώσεις, ήταν οι ακόλουθοι:

Παραγωγή πλαστών χαρτονομισμάτων σε εργαστήρια κατασκευής εντός της Ελληνικής επικράτειας και κυκλοφορία αυτών. Στην περίπτωση αυτή, εγκληματικές οργανώσεις απαρτιζόμενες συνήθως από 3-5 άτομα, κυρίως ημεδαπούς, δραστηριοποιούνταν στην παραγωγή και διάθεση των παραχαραγμένων ευρώ, κυρίως πέριξ της περιοχής που γινόταν η εκτύπωση αυτών.

Κυκλοφορία πλαστών χαρτονομισμάτων εντός της Ελληνικής επικράτειας. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εγκληματικές ομάδες, οι οποίες είχαν ήδη προμηθευτεί τα πλαστά χαρτονομίσματα, προέβαιναν σε διάφορες αγοραπωλησίες σε καταστήματα, οι οποίες κατά προτίμηση δεν υπέρβαιναν το χρηματικό ποσό των εκατό ευρώ (100€), ώστε να αποκομίζουν διάφορα εμπορεύματα δίχως να κινούν υποψίες στα θύματα..

Στις υποθέσεις του 2013 οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες είχαν εγκατεστημένα εργαστήρια παραχάραξης χαρτονομισμάτων στις οικίες κάποιων εκ των μελών τους, με απώτερο σκοπό τη δυσκολία εντοπισμού της παράνομης δραστηριότητας. Τα μέλη τους είχαν σχετική τεχνογνωσία, καθώς ήταν εξοικειωμένα με την τεχνολογία και γνώριζαν τη χρήση υπολογιστών και ηλεκτρονικών συστημάτων - μηχανισμών που ήταν αναγκαία για την παραχάραξη. Επίσης, φρόντιζαν για τον εκσυγχρονισμό και εξέλιξη των μεθόδων παραχάραξης, ώστε να δημιουργούν χαρτονομίσματα με ακόμα μεγαλύτερη πιστότητα.

Η έρευνα των υποθέσεων έδειξε ότι οι εμπλεκόμενες εγκληματικές ομάδες είχαν πολύχρονη και όχι ευκαιριακή δράση, αποκομίζοντας οικονομικά οφέλη και προκαλώντας οικονομικές ζημιές και προβλήματα στις συναλλαγές ανάλογου μεγέθους. Τα θύματα της συγκεκριμένης εγκληματικής δραστηριότητας ποικίλλουν και εξαρτώνται από τον τελικό αποδέκτη των παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων.

Τα προβλήματα που δημιουργούνται στις συναλλαγές, επιβάλλουν συνήθως τη λήψη προληπτικών μέτρων και δράσεων από τα υποψήφια θύματα, με ανάλογο οικονομικό κόστος ειδικά αν πρόκειται για εταιρείες ή επιχειρήσεις.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ

Η δράση των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιούνται στην παραχάραξη χαρτονομισμάτων επηρεάζεται από παράγοντες όπως :

- Η εξέλιξη της τεχνολογίας και η πρόσβαση σε ηλεκτρονικές συσκευές.

- Η εγγύτητα της Ελλάδας με τις Βαλκανικές Χώρες. Το γεγονός αυτό διευκολύνει την πρόσβαση εγκληματικών ομάδων από τις χώρες αυτές στην ελληνική επικράτεια, καθώς και τη μεταφορά – διάθεση των προϊόντων της παραχάραξης.
- Η δυσκολία άμεσου εντοπισμού των δραστών, καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις μεσολαβεί αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι την ανακάλυψή τους, ιδιαίτερα αν πρόκειται για εγκληματική ομάδα.
- Η ύπαρξη σχετικής παράνομης αγοράς.

ΕΜΠΟΡΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

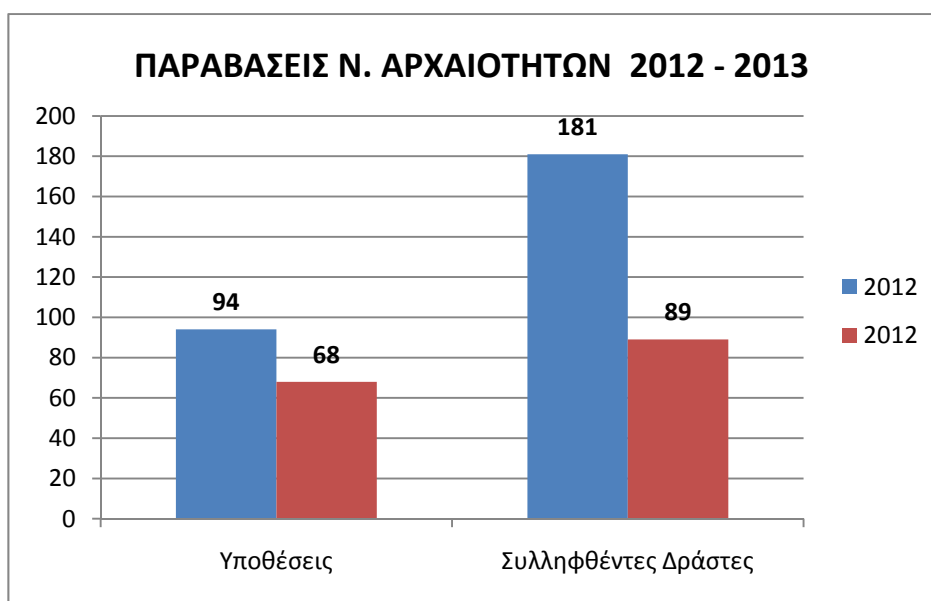
ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το εμπόριο πολιτιστικών αγαθών κατά το έτος 2013 στη Χώρα μας αφορούσε κυρίως τη δράση μεμονωμένων ατόμων, και σε μικρότερο βαθμό εγκληματικών ομάδων. Κύρια δραστηριότητα ήταν οι λαθρανασκαφές σε περιοχές της ελληνικής επικράτειας με σκοπό την ανεύρεση αρχαίων ευρημάτων μεγάλης ιστορικής και πολιτιστικής αξίας.

Το αδίκημα της αρχαιοκαπηλίας και της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών εν γένει συχνά τελείται σε συνδυασμό με τα αδικήματα της αποδοχής και διάθεσης προϊόντων εγκλήματος και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας κατά το έτος 2013 οι παραβάσεις του νόμου περί αρχαιοτήτων παρουσίασαν μείωση κατά 28,42%, σε σχέση με το 2012 (68 υποθέσεις έναντι 95) και συνελήφθησαν συνολικά 89 δράστες, έναντι 181, αντίστοιχα (ΓΡΑΦΗΜΑ 33).

ΓΡΑΦΗΜΑ 33

Αν και η γεωμορφολογία της Χώρας μας ευνοεί την παράνομη εμπορία αρχαιοτήτων, προερχομένων από υποθαλάσσια ναυάγια, δεν έχει διαπιστωθεί από τις διωκτικές αρχές η δραστηριοποίηση εγκληματικών ομάδων στην εν λόγω δραστηριότητα.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Οι εγκληματικές ομάδες που εξαρθρώθηκαν κατά το έτος 2013 ανέρχονταν σε δύο (2) αποτελούμενες συνολικά από επτά (7) μέλη, ήτοι έξι (6) ημεδαποί και έναν (1) αλλοδαπό, που είχαν εμπλοκή σε δύο (2) υποθέσεις. Οι ομάδες αυτές εντοπίζονται σε Βόρεια και Στερεά Ελλάδα, με τη δράση τους να χαρακτηρίζεται ως τοπική.

Η δομή των εγκληματικών ομάδων που απασχόλησαν τις ελληνικές διωκτικές αρχές κατά το 2013 χαρακτηρίζεται ως επίπεδη. Σε πολλές περιπτώσεις υφίστανται ενδείξεις και πληροφορίες για εμπλοκή μεγαλύτερου αριθμού ατόμων στις προαναφερόμενες μη ιεραρχικά δομημένες εγκληματικές ομάδες, πλην όμως δεν κατέστη δυνατή η ταυτοποίηση και η συλλογή περαιτέρω στοιχείων από τις επιληφθείσες Αστυνομικές Υπηρεσίες.

Όλες οι εγκληματικές ομάδες, μέλη των οποίων συνελήφθησαν, χρησιμοποίησαν ειδικό τεχνικό εξοπλισμό (ανιχνευτές μετάλλων, σκαπτικά εργαλεία κ.λπ.) για την πραγματοποίηση των ανασκαφών και την ανεύρεση των αρχαίων αντικειμένων.

Από τα διαθέσιμα στοιχεία δεν προκύπτουν ενδείξεις διασύνδεσής τους με άλλες εγκληματικές ομάδες και εκτιμάται ότι, αυτή είναι περιορισμένη καθώς σε πολλές περιπτώσεις οι συλληφθέντες δράστες που αντιμετώπιζαν δυσκολία στην προώθηση των αντικειμένων σε αγοραστές.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΠΑΡΑΝΟΜΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Οι λόγοι που ευνοούν την ανωτέρω περιγραφόμενη εγκληματική δραστηριότητα είναι οι εξής:

- Το ιστορικό παρελθόν της Ελλάδας.
- Η ύπαρξη μεγάλης αγοράς στο εξωτερικό για τέτοιου είδους αντικείμενα.
- Η χαμηλή κρατική αποζημίωση σε περίπτωση ανεύρεσης πολιτιστικών προϊόντων..
- Η ελλιπής φύλαξη των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων.
- Η μη καταγραφή των πολιτιστικών προϊόντων που προέρχονται από παράνομες ανασκαφές.

Το αδίκημα της αρχαιοκαπηλίας και της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών εν γένει συντελεί στην υποβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Χώρας μας. Επιπρόσθετα πολύ συχνά προκαλούνται και φυσικές φθορές σε αρχαιολογικά ευρήματα στα πλαίσια παράνομων ανασκαφών ή κατά τη μεταφορά αρχαιοτήτων και πολιτιστικών προϊόντων.

Οι επιπτώσεις σε βάρος των πολιτών είναι μηδαμινές, καθόσον πρόκειται για μία εγκληματική δραστηριότητα που στρέφεται εναντίον πραγμάτων, και δεν τους θίγει άμεσα, εκτός από την περίπτωση κλοπής αντικειμένων από ιδιωτικές συλλογές (σημειώνεται ότι οι υποθέσεις αυτές είναι ελάχιστες στη Χώρα μας).